מזיע?

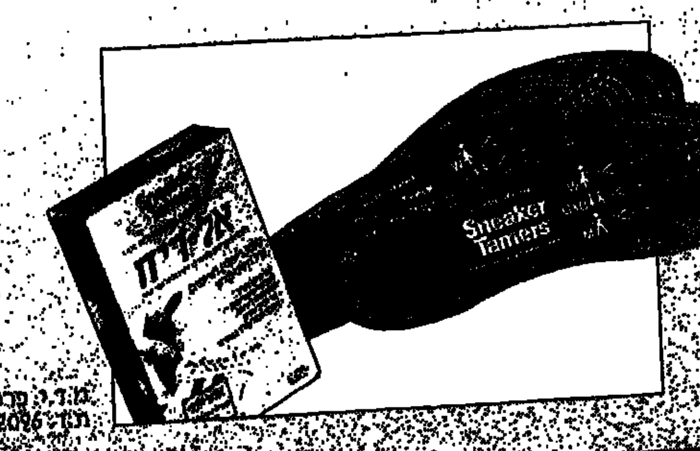
חדש
רפידה פעילה
למניעת ריחות
"הסניקרס"

Sneaker Tamers

קח אַל-ריח!

רפידה (ספידה) פעילה למניעת ריחות הסניקרס.

מי לא מכיר את בעיית הריח העולה מן הרגל הכלואה כל היום בנעלי הסניקרס.
האמריקאים המציאו פטנט גם לפתרון הבעיה הזאת... "אל־ריח".
רפידה (ספידה) פעילה המותאמת לסניקרס שלך ומונעת את הריחות הבלתי נעימים הללו...
הרפידה עשויה מפחם פעיל הסופג את הזיעה וריחות הנעל.
אורך חיי הרפידה הוא כאורך חיי הסניקרס, כך שאתה יכול ללכת וללכת וללכת.
כדאי לך להכניס רפידת "אל־ריח" לכל סניקר - חדש או ישן - היא מתאימה לכל גודל עד מס' 46.
שים לב: הקפד להכניס את הרפידה לתוך הנעל כשהצד השחור כלפי מטה, כמצויין על האריזה.

דו"ח מסימפוזיון "מעריב" על התקשורת והכדורגל

התקוות שנעלמו

רונן זייגמן

אייל אקשטיין

יורם פירסט

המומחים אמרו שהם כשרונות העתיד של הכדורגל הישראלי ◻ קשרו להם כתרים, תלו בהם תקוות רבות, ציפו מהם לגדולות, ראו בהם יורשים לכוכבים אגדיים ◻ אמצעי התקשורת אהבו אותם – כל אחד בתקופתו ◻ אולם כאשר המבטיחים הללו נפרדו מימי נעוריהם היפים, משנות העשרה – הם נעלמו לחלוטין ◻ מה קרה לכוכבים שהבטיחו ומדוע זה קרה לאייל אקשטיין, שנחשב בסוף שנות ה־70 לגדול הכשרונות שקמו לכדורגל שלנו והיכן הוא כיום? ◻ מדוע מסתפק היום רונן זייגמן במאראדונה המלהטט בטלוויזיה ◻ הסכסוך עם שוייצר שחיסל את הקריירה של אשר שוורצבוים והפציעה שקטעה את הקריירה המבטיחה מאד של יורם פירסט ◻ מה קרה לאבי אייזנברג, גיא לוי, מוטי ברנס ודני כהן – מדוע הם נעלמו מהכותרות? ◻ תחקיר מיוחד של אלכס פרלסמן

שבועספורט

עורך: אלכס דוזון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: שפי דגן
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

מודעות: גילה שניידר, חיליק עמיר טל': (03)439442

בשער

מוטי דניאל, בעונה הבאה במכבי ת"א קוצר עתה הצלחה גדולה במיכללת „ג'ורג' וואשינגטון".

מה בגליון

6־7: סימפוזיון „מעריב" על תקשורת וכדורגל; 8: כדורגל +; 9־10־11: מוטי דניאל עושה חייל בארה"ב; 12־13: דינו מגוין, הערב מול מכבי במילאנו; 14־15: משה אייזנברג; 16: מה שהיה/יהיה; 17: כדורסל +; 18: תחזיטוטו; 20: נ.ב.א. 21: יש עתיד; 22: סקוריק.

התקוות שנעלמו

אלכס פרלסמן

הם נמצאים בשלב זה או אחר של שנות ה־20 בחייהם. בנערותם נחשבו לשחקנים עם עתיד. אמורים היו להימצא כיום בשורה הראשונה של הכדורגל הישראלי – בנבחרת או בקבוצות הליגה הלאומית. אך כפי שקרה לכשרונות אחרים שקדמו להם (כמו למשל אילן קרמון מהפועל חיפה), גם הם לא הצליחו להגיע לפיסגה לאחר ש„החליפו קירומת" ועברו מגיל העשרה לגיל ה־20 פלוס.

מיקצתם נואש, אחרים עדיין מקוים. זהו סיפורם של הכשרונות שלא מימשו את התקוות.

„שיחקתי לפני שנה בקבוצת חובבים בנאפולי, בליגה מחוזית. השכר שקיבלתי שם עזר לי לממן את לימודי. אבל הנסיעות למשחקים היו מעייפות ומאוחר יותר, הקבוצה שלי פשטה את הרגל. עזבתי אותה". הדובר – אייל אקשטיין, בשיחת טלפון בשבוע שעבר ממילאנו שבאיטליה. „עכשיו אינני משחק. טרוד מעל לראש בלימודי וטרינאריה (שנה שניה). כנראה שלא אחזור לשחק כדורגל".

הזריקה הגורלית

אייל נחשב לכשרון הכדורגל הגדול ביותר בישראל, בסוף שנות ה־70. קצת מוזר לדבר עליו בלשון עבר. אחרי הכל מדובר במי שיחגוג בשבוע הבא את יום הולדתו ה־25. אייל היה קשרה עתיד הדימיון של הפועל ת"א, שימש „קפטן" נבחרת הנערים כאשר אימן אותה עמנואל שפר. אנשי מקצוע בכירים, כיוסף מירמוביץ, שפר ומוטל'ה שפיגלר, ניבאו לו אז עתיד מזהיר. שפר ראה בו חיוני כל כך לנבחרת הנערים, עד שדרש ממנו לקבל זריקות, ערב טורניר בין־לאומי בפורטוגל, בפברואר 1979. וכתזכורת אגב: ערב אותו טורניר נופה מהסגל לא אחר מאשר... אייל בגלייכטר, שהוא כיום מכוכבי הקישור בנבחרת הלאומית.

במבט לאחור, לא מן הנמנע כי זריקות הללו גרמו לנסיגה הדראסטית ביכולתו של אייל אקשטיין. לדבריו, סבל תשפה ארוכה מכאבים עזים במפשעה. האורטופד, ד"ר הנרי אורושובסקי, איבחן כי הכאבים נבעו מלחצים שהופעלו על החיבור בין שתי עצמות האגן. על פי עצת האורטופד, נח אייל אקשטיין חודשים אחרים, והוא היה אז רק בן 18.

פציעה קשה בגיל 18 היא בעלת השפעה טראומטית. במיוחד על נער רגיש כאייל. עובדה: הוא התקשה לחזור לעצמו. לאחר שבסיבוב הראשון בליגה של עונת 1980/1 קיבל שתי הזדמנויות בלבד, כמחליף – החליט לעבור להפועל ראשל"צ מהליגה הארצית. שיחק בשורותיה עונה ומחצה, אך התקשה להתעלות. גם העובדה שיוסף מירמוביץ הזמין אותו לסגל האולימפי, לא הצליחה ליטוע בו את הבטחון שהיה דרוש לו, כדי לחזור לשיאו. ועכשיו הוא מסתפק בצפייה, במבצעיו של דייאגו מאראדונה.

למעלה: אבי איזנברג. רבים חיזרו אחריו. כיום הוא בליגה א'. באמצע, משמאל: גיא לוי. התמודד פעם עם אבי רן על החולצה מספר 1. מימין: יורם פירסט והילדים. נותרו רק זכרונות. למטה: רונן זייגרמן במסעדה. „עכשיו אני בעולם העסקים" (צילמו: עדי אבישי והנס אנגלסמן)

חי עם הנוסטלגיה

לא הרחק מראשל"צ, עיר מגוריו של אייל, מנהל עתה רונן זייגרמן את מסעדת „אורנים", בתחנת הדלק שביציאה מנס־ציונה לכיוון רחובות. המסעדה משגשגת, הלקוחות מרוצים, ורונן משתכר הרבה יותר ממרבית כדורגלני הפיסגה שלנו.

„אבל בשבתות, הוא אומר, כשאני מתפנה קצת מהלחץ במסעדה ומאזין לתכנית הרדיו 'שירים ושערים', הלב נצבט. אני חושב שהכשרון שלי בכדורגל התבזבז. אני מרגיש שבא לי לחזור לפעילות בבית"ר ת"א בעונה הבאה. אם דני נוימן ימשיך לאמן את הקבוצה, עוד ישמעו עלי" – הוא מבטיח.

בעלי הזכרון הטוב שביניכם, ירחיקו לכת בוודאי, כשמונה שנים לאחור, כדי לשחזר את המירדף שערכו אז כמה קבוצות לאומיות אחר רונן. הוא היה אז בן 18 וחצי בלבד, כדורגלן ס.ג. נס־ציונה ונבחרת הנוער.

„לאחר משחק הבכורה של נבחרת הנוער, בטורניר החורף ב־1978, ציין מאמן נבחרת דנמרק כי אני ודוד פיזנטי הם השחקנים הגדולים ביותר המשתתפים בטורניר" – נזכר רונן בנוסטלגיה. חיוך ותוגה משמשים בעירוביה כאשר הוא מעלה את זכרונותיו מאותה תקופה. בקישור של הדנים שיחק אז אחד יספר אולסן, כיום מכוכבי הנבחרת הנפלאה של ארצו ומגדולי המונדיאל. רונן היה שחקן הרכב בנבחרת הנוער של ישראל למוקדמות גביע העולם לנוער, בפאראגוואי, ב־1979. מאמנים כאמציה לבקוביץ, שפר ויעקב גרונדמן, קבעו בפסקנות שהוא יהיה כוכב.

„היו לו נתונים מבטיחים ביותר", נזכר היום יעקב גרונדמן, אז מאמן בית"ר ת"א, שהקדימה את מכבי והפועל ת"א במירוץ לרכישת רונן מקבוצת הליגה השלישית. עבור הכדורגלן בעל ראיית המשחק המצויינת והבעיטה האדירה ברגל ימין, ששנה קודם לכן דחק לספסל נבחרת הנערים את...משה סיני, שילמה בית"ר לס.כ. נס־ציונה כ־250 אלף ל"י. דירה ממוצעת עלתה אז 300 אלף ל"י.

רונן שיחק בבית"ר ת"א חמש עונות. אלא שהתפוקה שלו, לא הצדיקה את ההערכות לפוטנציאל הגבוה שבו ניחן. „שנתיים סבלתי מפציעה קשה במפשעה. היתה לי עונה גדולה, כשעלינו ללאומית. אבל במחזור ה־29 נפצעתי בברך. נשלחתי לניתוח ברצועה. נחתי מהכדורגל חצי שנה. כאשר חזרתי, הרגל כבר לא תיפקדה כמו פעם. חייתי בסבב של משחק־זריקה. סוף הרומן (בינתיים?) עם קבוצת בית"ר ת"א, היה כעבור שנה. „מיכאל גרשוביץ' לא פירגן לי, בגלל איזושהי פרשה מן העבר. הוא ונסים בכר היו נגדי, אבל לא שיחררו אותי". מכל מקום, רונן השבית עצמו לשנה והושאל לעונה וחצי לנס־ציונה ששיחקה אז בליגה ב'.

„עכשיו אני בעולם העסקים, אבל אולי בעונה הבאה, מי יודע, אשוב למגרשים", מהרהר זייגרמן בקול. הוא נשוי עתה לסמדר ואב לאור (שנה וחצי). הכדורגל הוא עתה רק זכרונות.

„שמו לי רגליים"

לשניים מחבריו של רונן לאותה נבחרת נוער מבטיחה של 1979, אין עוד שאיפות לחזור לזירה הלאומית, למרות שהם ממשיכים לשחק כדורגל. אלי ברגיג מאמן־שחקן (קשר) בהפועל קאלאנסווה מליגה ג'. כפריחתו, היה קיצוני מלהיב, שניחן במהירות ובשליטה בכדור. באגודת האם שלו, מכבי נתניה, כבנבחרת הצעירה, ניבאו לי גדולות. אמציה לבקוביץ אמר כי הוא שחקן כנף אידאלי.

„היה לי חוסר מזל. הסתכסכתי עם המאמן שמואל פרלמן וכעבור שנה, ההנהלה שמה לי רגליים והעבירה אותי למכבי רמת־עמידר", מספר עובד היהלומים הנתנייתי בן ה־27. ההתלהבות של אלי פחתה, למרות שבעמידר היו לו הצלחות במהלך 4 עונות שבהן השתייך לקבוצה (בלאומית ובארצית). בהמשך, עבר למכבי חדרה. „שיחקתי שם חצי עונה והשארתי אותה בליגה א'". ברגיג הספיק מאז לשאת את אירית, נולד להם עמית אחר־כך התגרש, ועתה הוא נשוי לאתי. כיום הם מגדלים את בתם המשותפת מורן.

אשר שוורצבוים ראוי לכינוי „היהודי הנודד" של נבחרת הנוער ההיא, הזכורה לטוב. ממעמד של כדורגלן מבטיח בהפועל ת"א, עד עונת 1979/80, כאשר שיחק בקישור וכחוד ההתקפה, עבר תשעה גילגולים שונים.

„הטעות הגדולה ביותר בקריירה שלי היתה, כשהסתכסכתי עם דוד שוייצר, ב־1979. מירמוביץ שיתף אותי בנבחרת האולימפית נגד הולנד. כעבור שלושה ימים, שוייצר העדיף להרכיב במשחק ליגה, במקומי, את דוד מיר. נכנסתי איתו לעימות – וזו היתה התחלת הסוף שלי בהפועל ת"א". שוורצבוים הושאל לשנתיים להפועל ר"ג. משם עבר לחדרה. „הייתי מלך שערי הליגה הארצית, והבקעתי 18 גולים. פה עשיתי את הטעות השניה שלי. עזבתי לראשל"צ. כשחזרתי לחדרה, זה כבר לא היה זה".

התחנות הבאות: מרמורק, בית"ר נתניה, יהוד, קרית־אונו והעונה, הפועל הרצליה בליגה ב'. מגדל כיום את נטלי, הבת שלו ושל רעייתו מלי ועובד במפעל העצים המשפחתי בנס־ציונה.

מימין: אשר שוורצבוים – „היהודי הנודד". מוטי ברנס – חסרה תכונת ה„פייטריות". למעלה: אלי ברגיג – חוסר מזל.

התיקול עם פרימו

מעטים הכדורגלנים המצליחים לשלב קריירה צבאית בקריירה ספורטיווית. אם יורם פירסט היה נשאר בכדורגל, לבטח לא היה היום, בגיל 28, רב סרן בחיל התחזוקה. מאידך גיסא, אילמלא נפצע קשה במגרש הכדורגל, היה עשוי לשתף פעולה היום עם אלי אוחנה, בחוד ההתקפה של הנבחרת הלאומית.

מכל מקום, פירסט ייזכר לטובה כמי שהצעיד בצוותא עם גיל לנדאו את נבחרת הנוער, לזכייה בטורניר החורף בישראל. הפועל ת"א, ר"ג וכפ"ס, חיזרו במרץ רב אחריו, לאחר שהעלה את הפועל הרצליה לליג הארצית. עמנואל שפר זימן אותו לסגל האולימפי ב־1979. עתידו נראה אז וורוד ביותר.

„ואז בא המשחק שגמר לי את הקריירה. אני נזכר בו כאילו היה אתמול. דוד פרימו רץ אלי כמו שור מול בד אדום. לא רציתי לקחת סיכון ומסרתי את הכדור לדני עציוני. אבל פרימו עשה לי 'גליץ' על הרגל השמאלית, במקביל לברך, עם פקקי הנעליים וזרק את הברך שלי לפנים. איבדתי את ההכרה והתעוררתי בבית החולים. נקרעו לי שני המיניסקוסים, הרצועה הצידית ושתי הצולבות. ניתחו אותי כמה שעות, וד"ר הלפרין אמר לי שהנזק גדול". אפשר עדיין לשמוע את הכאב והחלחלה בקולו של פירסט. גבס, פיזיותראפיה, „אבל ידעתי שהכדורגל בשבילי אבוד. ניסיתי לשחק, לפני שנתיים בהפועל הרצליה, כדי לעזור לה לעלות לליגה א'. הבקעתי שער ואז שוב הרגל יצאה מהמקום". יורם הבלונדיני נאלץ להסתפק בלימודים. מדעי המדינה וסוציולוגיה בבר־אילן. נשא את חנה, שילדה לו אשתקד את התאומים נרי (בן) ואור (בת).

הלוץ אחר שקבוצות רבות חיזרו אחריו היה אבי אייזנברג, מבית היוצר של מכבי ת"א. הפתח־ייך לנבחרות הנערים והנוער. ג'ק מנסל זימן אותו לסגל האולימפי. נסים בכר, מאמנו הראשון בקבוצת הבוגרים של מכבי ת"א, ניבא לו גדולות. לפני ארבע שנים, והוא אז בן 21, הוחל לחשל אותו ביבנה.

„הבקעתי 12 שערים בשנתיים ובעונה השניה השארתי את יבנה בלאומית". שני נסיונות לחזור למכבי ת"א עלו בתוהו. „יצחק שניאור לא נתן לי צ'אנס, כי אמרתי שהשיטה שלו לא מתאימה לקבוצה. ולפני שנה שמעון שנהר רצה להפוך אותי למגן תוקף, ולא הסכמתי". במקביל, החלו הדימדומים הספורטיביים של אבי. „הייתי שנה בהכח, והבקעתי שם רק 4 שערים, כי הקבוצה לא תיפקדה עקב ניהול גרוע. לפני שנה, עברתי לבית"ר רמלה וככר באימון השני שברתי את הרגל הימנית. נותחתי וחזרתי לשחק באמצע הסיבוב השני". העונה הוא מוביל את התקפת הפועל אזור מליגה א'. נושא עיניו לקריירה מחודשת במכבי ת"א. „אני שחקן שהבטית, ועוד יקים. יש לי בעיטה בשתי רגליים, משחק ראש טוב, כוח פריצה לשער, שמירה טובה על הכדור וראיית משחק. יש לי הרבה מה לתרום במכבי, ליד דריקס". כך אבי, המתגורר בכת"ים עם אשתו דליה ובתם לירן (שנתיים). אבל ברור כי גם הוא שייך לתקוות שלא מומשו.

על שער אזור מגן כיום גיא לוי. בתחילת העשור הנוכחי, התמודד גיא (1.86 מטר) עם בוני גינצבורג על אפודת ההרכב הראשון בנבחרת הנוער. שמואל פרלמן העדיף אותו על פני אבי רן, כיום השוער מס' 1 שלנו. יצחק ויסוקר אמר: „הנה קם לי יורש נוצטיין בהפועל פ"ת".

„הבעיה היתה שיום אחד איבדתי את המקום לרוני ג'רבי ומכיוון שהייתי צעיר מרי ולא היתה לי מספיק אמונה בעצמי, הרמתי ידיים. עברתי לפני שנה להפועל מרמורק". גם העונה הוא הושאל למרמורק, אך שבע־מרורים מיחסם של קברניטיה כלפיו, קם ועזב לאזור. „אני מקווה שבעונה הבאה, כשאחזור לפ"ת, אחזור לעצמי", מייחל גיא (23 וחצי), נהג אוטובוס, נשוי לקורין ואב לאדוה (חצי שנה).

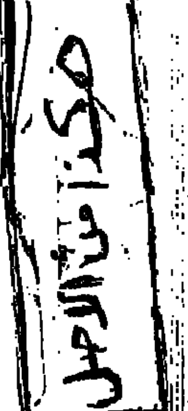
„יורשו של סטלמך"

בהפועל פ"ת לא יכולים לשכוח את שמו של מוטי ברנס (24). בגיל העשרה, אמרו שהוא יהיה לאגודה מה שהיה לה נחום סטלמך האגדי. קשר מזהיר, שכיכב בנבחרות הצעירות. ההמשך היה אפור. לברנס לא היתה סבלנות לבסס את מעמדו בקבוצה הבוגרת ובאופיו חסרה, במידה מכרעת, תכונת ה„פייטריות", שהיא כל כך חיונית לצעיר בשלביו הראשונים. עבר להפועל ר"ג, ולא התאקלם. המשיך לקרית־אונו, ופרש. לפני חודש יצא לטיול בחו"ל, ולכן אין לדעת אם בכוונתו לשוב אי פעם לכר הדשא.

כדורגלן מיל.

הקשר דני כהן פרש מהכדורגל לפני שבועיים. שלשום חגג יום הולדתו ה־28 וככר החליט להיות כדורגלן מיל. לפני שנתיים ניהלו מכבי ת"א ובית"ר ירושלים „מירוץ מטורף" כדי לרכשו מקבוצת האם שלו, הכח מכבי ר"ג. אך דני נפצע ברגלו ונשאר אצל „הסגולים". אשתקד ביצע ניסיון כושל – לבש את מדי מכבי יפו ורמת־עמידר. ותאמינו או לא, בגיל 19 כבר נימנה על ההרכב הראשון של הנבחרת הלאומית. קודם לכן כיכב בנבחרת הנוער. „הבעיה שלי היא שנולדתי בקבוצה 'קטנה' כמו הכח. אם הייתי גדל במכבי ת"א, הייתי היום בפיסגה" – מסביר דני, אבא של איתי (שנתיים) ובעלה של רגנית.

דני התידד בהכח עם חלוץ הרכש שלה, הרצל חסון. לפני 11 שנה, כשהרצל עלה משורות הנוער של בית"ר ת"א, לבוגרים, הוא הוגדר כמי שיהיה ה„סקורר" מס' 1 של הקבוצה. פציעות חוזרות ונישנות, שברים בכמה מחלקי הגוף – הנחיתוהו לליגה א'. היום הוא בלזרוס חולון – עוד אחד שהבטיח גדולות ונצורות, וכבר לא יקיים.

בסימפוזיון ראשון מסוגו, שערכה השבוע מערכת „מעריב", בהשתתפות מאמנים, עסקנים, אישי ציבור, שופטים ועתונאים, נידונה השאלה מה תרומת התקשורת לקידום רמתו של הכדורגל הישראלי ■ רוב הדוברים מתחו ביקורת חריפה על העתונות ואמצעי התקשורת האחרים ■ ח"כ יוסי שריד: „הכדורגל במובן מסויים הוא לוקסוס. לא מצדיק עצמו. העתונות הופכת אותו לפארסה" ■ צבי וייצנר (מכבי חיפה): „יש גם חוסר אחריות מצד התקשורת" ■ ישעיהו פורת (יו"ר כתבי הספורט): „העתונות עוסקת יותר מדי בפרפראות ופחות מדי בצד המקצועי של הכדורגל" ■ דוד שוייצר (הפועל ת"א): „יש בעתונים רכילות ושטויות, כי צריך למלא עמודים" ■ גיורא שפיגל: „מתעסקים בצד ההרסני של השפעת העתונות" ■ אברהם קליין (יו"ר השופטים): „רגע של מחלוקת לא תורם דבר" ■

משה גורלי ועמי כברי

הרבה מאד קיתונות־ביקורת ספגה העיתונות, בסימפוזיון על התקשורת והכדורגל, שערך „מעריב ספורט" בתחילת השבוע ב„בית ציוני אמריקה" בת"א. נדרש אורך רוח ניכר, כדי לבלוע את המנה שהזמינו לעצמם עיתונים ועיתונאים, יוזמי הערב ואורחיו. בקהל היו מאמנים בכירים של קבוצות הליגה הלאמית – לרבות מאמן הנבחרת מיליינקו מיחיץ' ומתורגמנו הצמוד – עסקני כדורגל מההתאחדות והמרכזים, אנשי משרוקית, עתונאים ורבים אחרים שיש להם קשר הדוק עם הכדורגל הישראלי.

בראש מבקרי העתונות היו ישעיהו פורת, יו"ר

שבועיים לפני שנסעתי עם הנבחרת לאוקיאניה, הופיעה באחד העתונים כותרת „הענק", לכתבה על אורי מלמיליאן. כשחזרנו מאוסטרליה, אותו עיתון עשה מאורי עפר ואפר.

איתן עמית („ידיעות אחרונות"; ספורט, לא רק הכדורגל, אינו יכול להתקיים בלי התקשורת. קארל לואיס לא שווה שום דבר בלי התקשורת וריאל מדריד, יכולה לקחת שש פעמים גביע אירופה לאלופות, אבל אם זה לא יהיה כתוב בשום מקום, זה יהיה שווה בדיוק כמו מכבי יבנה – ואני אומר יבנה, כי היא תהיה הקבוצה הבאה שתנסה לעצור את בית"ר ירושלים.

ישעיהו פורת: אנו חיים היום בעידן בו הכל מותר – לח"כים לגדף, לאנשים שונים להביע דעה

כדורגל אינו יכול להתקיים בלי תקשורת

תא כתבי הספורט, משה לרר וגבריאל שטרסמן, האומבודסמן של „מעריב". ביקורת מבית. איש לא פסח על חטאי התקשורת. מילים טובות נשמרו בעיקר לסוף. המסקנה: יש לעיתונות תפקיד חשוב בעשייה לשינוי המציאות.

וכך הם אמרו:

ח"כ יוסי שריד: העיתונות עושה מהכדורגל שלנו פארסה – כמותית ואיכותית. בקייץ, כאשר אין כמעט ספורט בארץ, כשכולם הולכים לים – מופיעים ארבעה עמודי ספורט על לא כלום. ואז – כל פליטת פה של איזה גולם או נכה, הופכת לעניין. וכאשר עוסקים בהרחבה בהבלים – הציבור מתחיל להתייחס לעצמו ברצינות.

השוטר של עצמה

צבי וייצנר (יו"ר מכבי חיפה): אחת הבעיות הגדולות שבתקשורת בארץ זה חוסר האחריות. אפשר לחיות היטב עם התקשורת ואני כיו"ר ניצלתי שירותיה הטובים של העיתונות להביא קהל רב למגרש. אבל חייב להיות בעתונים שוטר, אומבודסמן – ולא מהסוג שקיים היום במערכות. העיתונות חייבת להיות השוטר של עצמה. אז לא יוכל יוסי שריד לדבר על הכדורגל כפי שדיבר.

עיתון חייב להיות אחראי למה שכותב. פעם כתבו על שכר של 90 אלף דולר. אף שחקן במכבי חיפה לא קיבל סכום כזה, אבל מרגע שנכתב, אנשים מאמינים לזה. וזו אחת הבעיות: אנשים אומרים – לא יכול להיות שכותבים על דברים שלא קיימים.

דברים רבים בעיתונות יוצאים מהפרופורציות.

ולעשות מעשים שלא ידענו כמותם בעבר. התקשורת משמשת כבואה למציאות הזו. בערב הזה אנו מבקשים למצוא תשובה לשאלה: איך לחנך ולטפח דור שיעמוד ברמה גבוהה יותר מאשר הכדורגל כיום. כיו"ר תא כתבי הספורט אינני רוצה למתוח ביקורת על עמיתי. אולם אין ספק, שאילו אנשי התקשורת – שאני מחשיבם מקצוענים – היו ברמה גבוהה יותר, זה היה מקרין גם על רמת הכדורגל בארץ. האמת היא, שבעיתונות הספורט נשתבשו היוצרות והיא עוסקת יותר מדי בפרפראות ופחות במקצוע.

תופעה שלילית

דוד שוייצר (מאמן הפועל ת"א): מצד אחד טוב שיש הרבה עמודי ספורט בעתונים, אבל עם זאת מגיעה התופעה השלילית שמוכרחים למלא את העמודים ואז מופיעות הרכילויות והשטויות. מפריע לי, שהסיקור המקצועי של העיתונאים הכותבים על כדורגל, אינו ברמה מספקת.

קיימת תחרות בין העיתונאים על ידיעות מחדר ההלבשה. כך קורה, שהם מצלצלים אלי ואומרים לי: 'אוי ואבוי תהיה בעיתון אחר ידיעה שאין אצלי והעורך יתן לי על הראש בגלל זה'. הדבר תלוי בעורכי הספורט בעיתונים. צריך להפסיק זאת. זה פוגע בקשר שבין המאמן לשחקן.

פעם עיתונאי אחד קיבל מהיו"ר שלי את כל חוזי השחקנים ופירסם אותם. היינו אז בחו"ל וכשחזרתי לארץ הייתי בהלם. התחיל באלאגאן בקבוצה. כל אחד התחיל לומר שהוא דפוק לעומת חברו. זה מצב מאד לא סימפטי.

גיורא שפיגל (המנהל המקצועי של הפועל פ"ת): חתן פרס נובל 79', שלמיטב ידיעתי לא היה כדורגלן, אמר שכל מה שידוע לו על מוראל ועל חוזק הוא חייב לכדורגל. העיתונאים היום אינם מבינים זאת. לכן, אינם יודעים מה לשאול ואינם יודעים מה לכתוב. לעיתונות השפעה עצומה על הכדורגל. אצלנו מתעסקים בעיקר בצד ההרסני של ההשפעה. במקום להיות אופטימיים ולנסות להביא קהל למגרשים, כדי שיאמר „למה אני חמור, נשארתי בבית במקום לבוא לאיצטדיון" – מתעסקים בהסתות וב„למה זה לא חבר של זה".

זכות הציבור לדעת

גבריאל שטרסמן (אומבודסמן „מעריב"): אני מסופק עד כמה באמת מעניינת את הציבור הרכילות שאיננה ספורט כלל, מעבר להתעניינותם של העיתונאים שכותבים על כך. רמת דיווחי הספורט בשנים האחרונות איננה נופלת, לדעתי, מרמת הדיווח או הניתוח של הכתבים בשאר חלקי העיתון וזה לא ציון לשבח.

זכות הציבור לדעת – מונח שכתוב בתקנון האתיקה המקצועית של העיתונאים, אבל שופט ביהמ"ש העליון לשעבר, חיים כהן, אמר עליו פעם: אין דבר כזה. זכות הציבור לדעת הוא צירוף מילים שעיתונאים המציאו אותו. בעמודי הספורט, סיפורים רבים שאינם ראויים לביטוי בעיתון. לא כל דבר שיש לנו זכות לדעת, בשל החברה הדמוקרטית שבה אנו חיים, ראוי לפירסום.

משה לרר („מעריב"): מה שצורם את העין הן הכותרות. לפני שבוע הופיעה כותרת גדולה

„חבורה של מטומטמים", על הפסקת שידור הכדורסל מארה"ב. זה לא נעשה בעמוד הראשון. אבל איפה כן אפשר לעשות זאת? בספורט...מטומטמים. חקרת? שאלת? אולי מישהו כן צודק שם. החקירה, מסתבר, היא מהעיתונאים הצעירים והלאה.

מי הבוס ?

מי מנהל את הכדורגל הישראלי? – אחת התשובות הפחות מפתיעות שניתנו בדיון, היתה: העתונות.

פורת: „חשיפת חדרי המיטות של קבוצות הכדורגל, בעתונים, היא תוצאה מחוסר ניהול בקבוצות עצמן. לפעמים עתונאים מנהלים את הקבוצות דרך העתון. אי אפשר להאשים איש, כאשר אין שליטה של ההנהלה על פיות השחקנים והמאמן. אני לא מכיר מדינה בעולם, שמאמנים ושחקנים מנהלים ביניהם דו־שיח דרך התקשורת. אם זה אפשרי, אז לצערי צודק ח"כ שריד שהכדורגל הוא פארסה".

צבי וייצנר (נחלץ להגן על כבוד הניהול בעזרת דוגמאות מנסיונו האישי. בסיפורו העתונאי הוא האיש הרע): „אם עתונאים היו באמת מנהלים את מכבי חיפה, אז אני הייתי היו"ר הכי נערץ בארץ, אבל שלמה שרף היה מחוץ לחיפה. העתונאים היו מגמתיים בנושא הזה ואמרו לי: וייצנר, היית איתנו ביחסים כל־כך טובים, תפסיק להגן על שרף. כל עוד תמשיך להגן עליו אתה והוא כאותו סיר. ודוגמא נוספת: במקומון חיפני: „מה זה ירוק בחוץ, שחור מבפנים ומסריח כמו כלב מת?" – ולמטה נכתב

מכבי חיפה. זה הופיע בעתון לפני חודש. ולמה? כי לא העמדתי בפינה את שרף על שלא הסכים לענות לעתונאים.

שוייצר: „זה לא סוד שהכדורגל בנוי על מרכזים. לפעמים ממנים אנשים חסרי כישורים, שלא היה מה לעשות איתם ושלחו אותם לכדורגל או לכדורסל. העסקנים, לא רק שלא מבינים, אלא שברוב חוצפתם עוד מנסים להתערב".

בית דין שדה

בתכנית „משחק השבת", אמר השבוע יורם ארבל, כי למרות שהתוצאה הרשמית בדרבי הפרברים היא 0–0, הרי ששער חוקי למהדרין הובקע בו. השער נעלם מעיני השופט, אך נחשף כידי מצלמות הטלוויזיה. יו"ר השופטים אברהם קליין

דחה בשידור, בשיחת טלפון את מסקנת ארבל. גם בסימפוזיון לא הגיעו השניים לכלל הסכמה.

קליין: „הטלוויזיה היא בית דין שדה לשופטי כדורגל. 'רגע של מחלוקת' לא תורם כלום. השופט הוא חלק מהמשחק ויש לקבל טעויותיו, כל עוד נעשות בתום לב וללא כוונה. מה שחשוב הוא שהשופט נמצא קרוב לארוע ואז רואה יותר טוב מהמצלמות. כך גם היה בשבת".

ארבל: „'רגע של מחלוקת' נותן מה ששום מדיום אחר לא יכול לתת. לוקחים אירוע מוקלט ומנסים לפרשו, לגלות האמת. במקום להצטרף לסחי שהעתונים עוסקים בו, מטפל 'רגע' בדברים אמיתיים. את קליין העליתי לשידור, כדי לקבל גירסתו כאיש מקצוע מספר 1 בארץ ואני מעריך העובדה שהגן על עמיתו, למרות שאני חולק על מסקנתו".

משתתפי הדיון נטו לצד ארבל. חלקם ניצל הזדמנות, לחסל חשבונות עם שופטים, ללא שמות כמובן.

שוייצר: „לדאבוני, אין ביקורת מספקת על השופטים. יש שופטים הנוהגים לטעות בקביעות במשחקים גורליים. הטלוויזיה מוכיחה זאת פעם אחר

פעם והם ממשיכים לשפוט. הדבר היחיד שיכול להרתיעם זה 'רגע של מחלוקת'".

הכדורגל – נושא עצוב

יוסי שריד, ח"כ אחר התקף לב, ביצע באיזמל חד ניתוח לב פתוח לכדורגל הישראלי. „עם היד על הלב, אמר, כלום לא מפרפר שם.. נניח שמישהו היה אומר שהתיאטראות בארץ ברמה נמוכה. נניח. אעפ"כ חובה על מדינה שרואה עצמה כחלק מהתרבות המערבית, לקיים תיאטרון גם אם הוא ברמה נחותה – מה שאין כן לגבי הכדורגל. כדורגל במובן מסויים זה לוקסוס. איננו מצדיק עצמו. הכדורגל הישראלי אינו עומד בכבוד, משום שהביקוש לכדורגל צנוע. יש קבוצות רבות, שאין להן ציבור ממשי של אוהדים. הכדורגל אינו מחזיק את עצמו. הוא צריך להתממן בסופו של דבר מכספים לא לו.

„מהם הישגי הכדורגל הישראלי בזירה הבינלאומית? – מעבר לתירוצים, שהם לעיתים נפלאים, עד כדי כך נפלאים שמשכנעים גם אותי, אנחנו יודעים שישראל לא זכתה עד היום בשום הישג ממשי בזירת הכדורגל. זו עובדה. אנו יודעים

שיש מדינות אחרות שיש בהן מספר דומה של אוכלוסין והן עומדות היטב במבחן הבינלאומי.

„בנושא הזה התירוצים ממש משעשעים. אני קורא ככר 40 שנה אותם הסברים, כאילו שאי אפשר להגיע למסקנות אמיתיות: שליריבינו באוקיאניה כושר גופני טוב, אבל השחקן שלנו טכני יותר. הראש של הכדורגלן הישראלי, אומרים, יותר מתוחכם, ערמומי, אבל אין לו כל־כך הרבה כח. אני מסתכל על הגויים, האידיוטים האלו, החזקים, והם דווקא נראים לי בכלל לא רע. הם חומדים לצון ועושים אותנו לחוכא ואיטלולא".

בדיון השתתפו גם אבי כהן (מכבי ת"א), שלמה שרף ויו"ר ההתאחדות לכדורגל שאול טירי. הינה: אבי בטלהים.

ישעיהו פורת

ח"כ יוסי שריד

משה לרר

יורם ארבל

איתן עמית

אברהם קליין

גיורא שפיגל

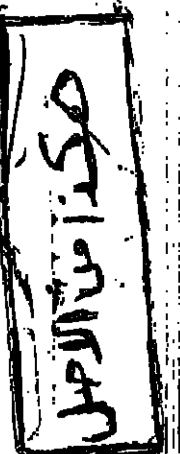
דוד שוייצר

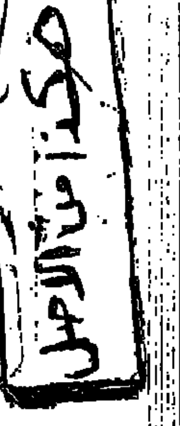
אבי כהן

צבי וייצנר

גבריאל שטרסמן

שלמה שרף

א. טבק

מה הבאתם לנו?

ראשי הכדורגל הבלגי הוכו בתדהמה. לפני כמה ימים קיבלו מישראל הודעה, לפיה 11 מאנשי ההתאחדות הישראלית יטלו חלק בארוחה רשמית שתיערך לכבוד משלחת בלגיה, שתבוא לישראל עם נבחרת הנערים מארץ זו כדי להתמודד ב־6 במארס עם הנבחרת הישראלית במוקדמות גביע העולם לנערים.

בהודעה מתל־אביב פורטו שמות 11 העסקנים הישראליים, שיטלו חלק בארוחת הערב הזאת. ברשימה – כל חברי מזכירות ההתאחדות והפקידות הבכירה שלה. נודע, כי בעתיד יקבלו הודעות דומות גם התאחדויות כדורגל אחרות, בטרם ישגרו את נציגיהן לישראל. בלגיה היא הראשונה.

מעולם לא קיבלה ההתאחדות הבלגית הודעה מסוג זה – ובלגיה כבר התמודדה עם כל נבחרת, בכל יבשת ובכל מסגרת. מסיבה זו, אין הבלגים יודעים על שום מה נמסרה להם ההודעה ונודע כי המבוכה בבריסל, גדולה. ישראל הרי ידועה בעולם במקוריותה. צה"ל הוכיח זאת – ומי יודע אולי זו מלחמת עצבים ישראלית, לפני משחק הנערים... על כל פנים הבלגים לא הצליחו עד כה לפענח את מהות השדר הזה. יתכן שהוא גם מדיר שינה מעיניהם...

מדוע נשלחה ההודעה המוזרה? – מי שטרם ניחש, או שכח – איננו מכיר את נפש העסקנים בישראל. הרשימה, ובה פירוט השמות נמסרה לבלגים, כדי שידעו למי להביא מתנות... עד כה, נהגו המשלחות הזרות להביא מתנות רק לראשי ההתאחדות ולפקידות הבכירה. כך מקובל בעולם. אולם הדבר לא נשא חן בעיני כמה עסקנים, שלא נהנו עד כה מהמתנות – מה יש, גם הם רוצים... – ולפיכך נשלחה רשימת ה־11 לבלגיה, אולי יבינו שם את הרמז...

אגב, נודע לי כי ברשימה נעדר שמו של יו"ר ועדת הנוער, צבי וייצנר – האחראי על נבחרות הנוער הישראליות, שעד כה היה מוזמן תמיד לאירועים שנגעו לנבחרותיו. מי יודע – אולי בהתאחדות חושבים שדי בכך שוייצנר נוסע עם נבחרת הנערים למשחק הגומלין בבלגיה ושאת המתנה שלו הוא יקבל שם. בהתאחדות הישראלית גם זה שיקול.

הדו"ח נשכח

ב־3 בדצמבר 1985, הוגש דו"ח על כשלון נבחרת ישראל במוקדמות גביע העולם באוקיאניה. הנהלת ההתאחדות אימצה את תוכנו, מאז גם מונה מאמן חדש לנבחרת, אך [illegible] זירת ההתמודדות לא נשתנתה.

לא הייתי [illegible]ש עתה לדו"ח הזה שהוגש אחר חקירה, אם לא הייתי חש שתוכנו, מסקנותיו והמלצותיו נשכחו. לא רק אצל העסקנים גם אצל השחקנים. הדבר מעמיד בסכנה את [illegible]לחת הנבחרת במשימתה הקרובה –הק[illegible] אולימפי.

הדו"ח ק[illegible] שהיתה זו נבחרת ללא נשמה. בין ה[illegible]צותיו נאמר במפורש (עמ' 18): אין להע[illegible] לשחקני הנבחרת מענקים בעד משחקי־[illegible]ם, אין לשלם בעד משחק יחיד ואת דמי האימונים יש לשלם למועדונים עצמם, כמקובל בעולם.

לא במקרה נכתבו הדברים. האלמנט הכספי מילא תפקיד חשוב אצל השחקנים, אולי משום כך זו היתה נבחרת ללא נשמה ולכן נכשלה. בעת הגשת הדו"ח היה קונסנזוס ארצי בנושא זה. לכן אומצה ההמלצה בידי ההתאחדות.

קפטן הנבחרת אבי כהן, נפגש לפני שבוע עם ראשי ההתאחדות. באותו מעמד נכחו חבריו לנבחרת. אבי כהן תבע להגדיל את דמי האימונים ולשלם מענקים גם בעד משחקי־רעים. לאחר מכן הסביר עצמו כי כוונתו היתה למשחקים המאורגנים בידי עתונים בצורה פרטית. לא כך הבינו אותו הנוכחים בפגישה.

למרבה הפלא השיבו ראשי ההתאחדות כי הנושאים הכספיים ידונו בפגישה יותר מצומצמת. הדו"ח הנ"ל נשכח.

אינני נגד תשלומים לשחקני הנבחרת אך אם הנושא יהיה שוב החשוב ביותר שלמענו הם מופיעים בנבחרת – יש לצפות לכשלון נוסף. שוב תהיה זו נבחרת ללא נשמה, ושוב תקום אח"כ ועדת חקירה.

ראשי ההתאחדות נדרשים לנהוג כמוצע בדו"ח. ואם גם אז לא נצליח, לפחות נדע שלא רק בעד כסף מייצגים השחקנים את מדינתם.

אבי כהן: נבחרת בלי נשמה (צילום: עדי אבישי)

מפקדים גרועים

בשקט, כמעט במחתרת, ויתרה מכבי ת"א לפני שבועיים על עודד מכנס, שירד לוגה, להפועל חדרה. לכאורה עוד עיסקת־קנייה שלא הצליחה. למעשה, לא כך פני הדברים כשמדובר במכבי ת"א. אצלה קליטת שחקנים מבחוץ, הוא כשלון, מאחוריו מסתתרת העובדה, כי משהו לקוי בניהול המקצועי והציבורי של המועדון. עד לפני עשר שנים היתה מכבי סמל לניהול מוצלח.

בעשר השנים האחרונות, רכשה מכבי ת"א למעלה מעשרים שחקנים, אך אף אחד מהם לא נקלט – שירת עונה או מעט יותר מזה ועזב כשונא מובהק של מכבי. איש לא עזב ברוח טובה, עם חיוך, בהבנה וביחסים טובים. בעבר זה קרה – אם נזכיר כמה שמות – לשלום שיקווה, רחמים טלבי, מאיר נימני ודוד קרקו, שבהיותם במכבי ת"א הגיעו גם לנבחרת.

בשנים האחרונות קרה משהו לאלופת התארים. כל מי שקנתה, לרוב בכסף רב, לא הצליח להתאקלם בה. דוגמאות: אלי מיאלי, שלמה קירט, דוד אמיגה, מיקי בן־שיטרית, יעקב נומדר, יצחק בלחסן, יעקב כהן, גבי לסרי, דני נוימן, רפי כהן, רפי בן־חמו ואחרים, פחות ידועים.

עודד מכנס: עוד עיסקה לא מוצלחת (צילום: ראובן קסטרו)

נאמר כבר: אין חיילים גרועים, מפקדים גרועים. במקרה זה הדבר מחייב [illegible] למאמנים והנהלות. משהו לקוי כנר[illegible] בשיקול הדעת של מקבלי ההחלט[illegible] לפחות במה שנוגע לרכש. על רקע זה, זה מפתיע מדוע שכחו במכבי מתי זכו [illegible] באחרונה בתואר־אליפות. הגיע ה[illegible] „לעשות חושבים", לפני שיהיה מאוחר מ[illegible]

תצפית

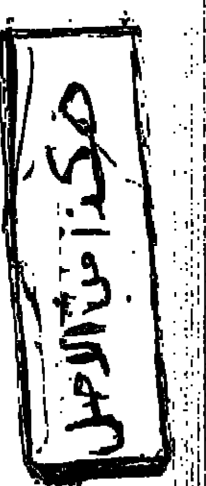
• למרות הצלחתה של בית"ר ירושלים בליגה, יוחלף כנראה יו"ר מחלקת הכדורגל של האגודה, עו"ד רוני בר־און, בתום העונה. הרקע: יחסי אנוש. מתברר, כי רבים במועדון ואלו הקשורים אליו, נפגעו מהתנהגותו של בר־און. תלונותיהם זכו להד. מאחר שאין מחליפים סוסים בזמן [illegible] נמסר למתלוננים כי ההחלפה תבוצע עם סיום העונה. [illegible] הצליח בר־און להרגיז את אנשי [illegible] ירושלים, כאשר העלה את שכ[illegible] של המחסנאי. איש מסור זה נתבשר [illegible] זכה החודש להעלאת שכר, והוא אכן זכה אך מדובר בהעלאה של ששה שק[illegible] חדשים. שכרו של האפסנאי הוא עתה [illegible] ש"ח, במקום 869 קודם לכן. במאמץ [illegible] ולאחר שיחות שגדול להתאפקות, מ[illegible] מהומות בקבוצה בעיקבות המקרה הזה.

• אבי פילוסוף, פטרונה של בני יהודה מאז שבע שנים, עומד לפרוש מפעילותו בתום העונה. פילוסוף הגיע לבנייה[illegible] אחר שאומצה [illegible] „עלית". עתה, לא[illegible] שפילוסוף עזב את התברה והתחתן, [illegible] מעדיף לפרוש מב[illegible]הנדה ולהתמסר לב[illegible]

דניאל בגוב אריות

מוטי דניאל, עד לא מכבר כוכב הפועל חולון ונבחרת ישראל בכדורסל ובעונה הבאה, במכבי ת"א – הוא „האיש שלנו" בליגת המיכללות של ארה"ב ■ מאמנו במיכללת ג'ורג' וואשינגטון מרעיף עליו שבחים נלהבים ומציג נתונים מספריים להוכחת דבריו: „מוטי הוא טיפוס מיוחד, תרם המון לקבוצה שלנו" ■ עפרה ישועה־ליית, סופרת „מעריב" בוואשינגטון, מספרת לראשונה בעמודים הבאים מה עשה מוטי בארה"ב, כיצד הגיע שם [illegible] כוכב מבוקש – גם במשחקים אמריקניים [illegible]

עפרה ישועה־ליית, וואשינגטון

מה אומר לנו המושג „כדורסלן במיכללה אמריקנית?" המיכללות – יודעים הכל – הן צור מחצבתו של הכדורסל המקצועני האמיתי והנפלא של אמריקה. שום קבוצה ישראלית – או אירופית – המכבדת את עצמה אינה מתקיימת בלי חיזוק של צעירים גבוהים, דוברי אנגלית ולועסי מסטיק. המסורת שהחלה בישראל עם טל ברודי ואולסי פרי היא היום חלק מן הנוף השיגרתי במגרשי הליגה הלאומית שלנו ושל אחרים.

כמה פעמים שמענו את המשפט: כל כדורסלן בינוני באוניברסיטה קטנה באמריקה, יכול להתחרות בהצלחה עם שחקני נבחרת ישראל? אז מתברר שההשוואה הזאת יכולה – במקרים נדירים – להיות גם דו סטרית. קורה שנבחרת מיכללה אמריקנית, רווקא קולטת שחקני חיזוק מישראל, ואפילו ישר מהצמרת. אוניברסיטת ג'ורג' וואשינגטון שבבירת ארה"ב, וואשינגטון – מוסד אקדמי מכובד לכל הדעות – איננה בצמרת ליגת המיכללות האמריקנית, אבל גם לא בתחתית. בשנתיים האחרונות לובשים שני ישראלים את הגופיות הצהובות של ג'.וו., כפי שהיא מוכרת כאן לאוהדים.

מוטי דניאל, לשעבר בהפועל חולון, נבחרת הנוער ונבחרת ישראל, ובעתיד הקרוב במכבי ת"א, הוא עתה כוכבה הבלתי מעורער של הקבוצה האמריקנית. חברו, מנחם אטלס, תופס מקום טוב באמצע ואולי יישאר עוד שנה נוספת.

נתונים סטאטיסטיים

דניאל, 23, 1.93 מטר, חוזר הביתה עוד מעט, כשרק תיגמר העונה. מתגעגע, מרוצה. בחדר הסטודנטים שלו, עשר דקות הליכה מהבית הלבן, הוא עושה את החשבון עם ההרפתקה האמריקנית שלו: המון סיפוק, אבל לא כוכבים בעיניים.

„זה הדבר הכי חשוב שעשיתי בחיים שלי", הוא חוזר ואומר. אבל גם מודה: „כשאני מביט לאחור, אני לא מבין איך היה לי האומץ לעמוד בכל זה". מאמנו, ג'ון קוסטר, אינו חוסך כשבחים: „הוא תרם המון לצוות שלנו. מוטי טיפוס מיוחד, היה תענוג לעבוד איתו". הוא שולף מספרים בלי להזקק לפיסת נייר: „53 אחוזי הצלחה בקליעה, 50 אחוז בקליעות 3 נקודות, 90 אחוז בעונשין. הוא ללא ספק השחקן המוביל שלנו".

אנחנו משוחחים בבוקר שלאחר משחק־בית עם מיכללת „ווסט ווירג'יניה", קבוצת צמרת בליגה של החוף המזרחי. עתוני וואשינגטון כתבו באכזבה: „הפסד בשריקת הסיום". על חודה של נקודה הפסידה קבוצתו של מוטי. הוא מתנחם שקלע את מירב הנקודות.

על מוטי דניאל אפשר לומר, שהוא נולד לכדורסל. אביו, משה (מוסה) דניאל היה כדורסלן נבחרת ישראל בשנות ה־50 (אליפות אירופה במוסקווה 53'), לשעבר מאמן נבחרת הנשים וכיום מאמן נשי בני יהודה. בגיל 15 כבר הופיע מוטי במדי ישראל, באליפות אירופה לנוער. ההמשך: נבחרת הנח"ל, הפועל חולון בליגה הלאומית, הנבחרת הלאומית. הופיע כבר באליפות אירופה, בטורניר הקדם אולימפי והשיא, עד כה, אליפות העולם בספרד (ישראל דורגה שם שביעית).

ההכרעה – במכביה

שנים רבות היה המושג „לשחק בנבחרת של קולג' אמריקני" חלום ואידיאל. בהפועל חולון היו שלושה שחקנים אמריקניים. מוטי כבר ידע שהרעיון הכללי ש„כל אמריקני ממוצע שווה ישראלי מצויין" הוא לא הכי מדוייק, אבל החלום לא הירפה ממנו. מודה שמן הסתם לא היה מחליט סופית לעשות את הצעד המכריע, אלמלא התאכזב קשות מההצעות שהציעה לו הפועל חולון לקראת עונת 1985. במשחקים בינלאומיים פגש מאמנים ושחקנים אמריקניים, שעודדוהו לנסות.

המיכללות הן כיום גם שדה הרכש לאירופה. פגישה עם עוזר המאמן במיכללת ג'ורג' וושינגטון, בעת המכביה האחרונה, הכריעה את הכף: מוטי נסע לאמריקה. ידע שיהיה קשה, אבל המציאות היתה קשה לאין שיעור ממה שתיאר לעצמו. הכדורסלן בעל הנסיון הבינלאומי, מצא עצמו עם „צוציקים", צעירים ממנו בשלוש־ארבע שנים. הגיל, המנטאליות והתפיסה השונה לגמרי של תפקידו של השחקן, היו למעמסה שנראתה בלתי אפשרית. יותר מכל נרהם למצוא עצמו בתוך מערכת עם

מוטי דניאל במדי מיכללת „ג'ורג' וואשינגטון"

ורמת־משטר ומשמעת שהישראלים אינם מכירים אפילו מהיחידות הצבאיות הקפדניות ביותר. עוד לפני שנגיע לאימונים עצמם – מתברר שמדובר כאן באוניברסיטה „על באמת" וצריך גם ללמוד...

תקנוני הספורט של המיכללות אינם משלימים עם מצב שבו השחקנים יירשמו ללימודים רק באופן פיקטיווי. מילגת לימודים של ספורטאי תבוטל, אם לא הוכיח רמה מינימאלית של הצלחה בקורסים האוניברסיטאיים. מוטי מודה בלב חפץ, שלא בא לאוניברסיטה ללמוד – אלא לשחק כדורסל. הצורך לעבור בחינות – ועוד באנגלית – היה גורם „מלחיץ" מאוד בשנה הראשונה, חרף הסיוע שמעניקה הקבוצה לשחקניה. אבל הוא למד, ואפילו נהנה מזה: „פסיכולוגיה, מבוא לחוק הפלילי, הסטוריה של הדיפלומטיה האמריקנית"... הייעוץ המיוחד סייע לו לבחור בקורסים הנחשבים קלים ומעניינים. הוא גאה, שחרף קשיי השפה, לא נאלץ להסתפק בציוני המינימום הנדרשים: „הציונים שלי בשנה שעברה היו טובים!", הדגיש. ומדובר באוניברסיטה מכובדת בהחלט. האם ירצה להמשיך וללמוד משהו גם בארץ? – „אולי", איננו מתחייב. השנה, אגב, עניין הלימודים פחות גורלי, וגם זה חלק מהרגשת השחרור: מוטי חוזר הביתה ואינו צריך לדאוג לחידושה של המילגה שלו בשנה הבאה...

3 משחקים בשבוע

עומס האימונים היה – ונשאר עד היום – מפרך וחסר פשרות. שלושה משחקים בשבוע הם עניין שיגרתי בעונה, ומדי יום מוקדשות לפחות ארבע שעות לאימונים – ולעיתים עוד שעות ארוכות לשיחות קבוצה, לדיונים, ולטיפולים גופניים. אבל ההבדל החשוב מכל – והגורם הקשה ביותר, היה במה שמוטי מכנה: המנטאליות. „כאן מתעסקים עם ילדים בני 18־19־20, שאפשר לשלוט בהם באופן מוחלט. המאמן הוא מלך, השחקנים עבדים. בארץ אי אפשר להעלות על הדעת מצב כזה. אפשר להריץ את השחקנים לאימון מהבוקר עד הערב והם לא יצייצו".

עונת הכדורסל מתחילה ב־15 באוקטובר ונמשכת עד השבוע הראשון של מארס. במהלך העונה מתאמנים שבעה ימים בשבוע. יום החופש – פעם בעשרה ימים או שבועיים, כשלמאמן יש חשק לנוח. האימון מתחיל בדרך כלל ב־1 בצהריים. „אם אני פצוע או לא בכושר – למשל בשבוע הזה, נפצעתי בברכיים וצריך לשים קרח לפני ואחרי האימון – פירוש הדבר עוד שעה־שעתיים של טיפולים". בערב שיחות קבוצה: מדברים על הקבוצות שאיתן ניפגש, רואים סרטים עליהן, מנתחים כל פרט קטן.

„אם למאמן מתחשק לדבר איתנו פתאום, עוד פעם, ביום שישי בתשע בערב – הוא רק צריך להגיד. אין דבר כזה שנגיד לו שיש לנו חיים פרטיים, שלא בא לנו. באימונים צועקים עלינו בשאגות נוראות. בשנה הראשונה זה הכניס אותי ללחץ עצום". צייתנות מוחלטת היא חלק מהעיסקה של המילגה: „אסור להגיד 'לא' אף פעם. זה חלק מהחוזה. אם המאמן היה צועק עלי שעשיתי משהו לא בסדר, הייתי חולה מזה שבוע. היום אני יכול לשמוע שצועקים ולהמשיך לשחק כאילו לא קרה דבר. גם את זה צריך ללמוד".

מקום 6 במחוז

איננו מסתיר שלא משתגע אחרי המסגרת הזאת שבה, כדבריו, „עוד לא שמעתי על מאמן שהודה שעשה טעות". בעקיפין מאמין שלמעמדו העדיף, יחסית, של השחקן הישראלי תורמת דווקא – העתונות. „כאן העתונות לא יורדת במיוחד על המאמנים, גם כשהקבוצה לא מצליחה. לא מנתחים כל דבר שהם עושים... האמת היא שגם לא מתעניינים יותר מדי ברכילויות על החיים הפרטיים או על סיכסוכים בתוך הקבוצה. בסוף השנה בודקים מה הרקורד של הקבוצה – ואם המאמן לא הצליח, הוא כמובן יכול לעוף. אבל במשך העונה לא שואלים יותר מדי מה כל שחקן אכל ומה שתה".

האוניברסיטה שבה משחק מוטי מדורגת עתה במרכז הטבלה (מקום 6) בליגה הראשונה של המכללות, שבה כ־250 קבוצות. הליגה מחולקת לאזורים (קונפרנס), בכל אחד 10־12 קבוצות. בעונה 28 משחקי־ליגה ועוד משחקים עם קבוצות ממחוזות אחרים, „בשביל הרקורד". מנצחי ה„קונפרנס" משתתפים בטורניר הגמר של התאחדות איגודי הספורט במיכללות (NCAA). ג'ורג' וואשינגטון היתה אשתקד שישית במחוזה. השנה „יש סיכוי שנשתפר", מאמין מוטי.

המנטאליות שונה גם במשחק עצמו: „כאן הרגש על דברים קטנים, בסיסיים. באימון עוברים על כל תנועה, כל סגירה, כידרור, וכמובן קליעות. דברים שבארץ איש לא ישים לב אליהם: אם מתרגלים כידרור של 3, אסור לכדרר פעמיים או פעם אחת או ארבע". על שחקני היריב מחזיקים מידע מפורט בכרטיסיות. אולי זה הסוד של הכדורסל המלוטש מאמריקה, אבל מוטי אינו חושש להצביע על החסרונות הברורים: „זה מטמטם את השחקנים. אחרי הכל הם לא מכונות או רובוטים, אבל הדרישה היא שיפעלו בצורה מכאנית לגמרי. נכון שכדורסל זה אוסף של דברים קטנטנים, אבל..." ההבדל המהותי הוא בגישה העקרונית: „באמריקה", מסביר מוטי, „הדגש המרכזי הוא על הגנה. המאמן שלנו מאמין כאסכולה הקובעת, שמה שמנצח במשחק זה ההגנה: לא כמה כדורים קלעה הקבוצה שלך, אלא כמה הצלחת למנוע מהיריב. כשיש לך ריבאונד, צריך קודם כל לסגור את הדרך ליריב, לפני שתיקח את הכדור לקלוע".

21 נקודות

עיון בתוצאות המשחקים מראה, שהדגש החזק על ההגנה, מתבטא במספרים. בערב בו הפסידה ג'.וו. לווסט־וירג'יניה 58־59. תוצאת המשחק נחשבת כאן ממוצעת. רוב המשחקים מסתיימים בסביבות 60־65 נקודות. „לרוע המזל" מוטי נני

מדוע נכנס להסגר?

מוטי דניאל, 23 וחצי, המיקי ברקוביץ של חולון – עד כה, הכשרון הגדול ביותר שקם לה מאז עופר אשר. בן 18 הופיע לראשונה בנבחרת. המאמן שמואל יעקובסון הימר עליו במסע קצר לספרד וצרפת. בלט בנצחון הגדול על צ'כיה 93–92 (דצמבר 81'). 58 משחקים בין־ארציים, 301 נקודות.

כשעזב לארה"ב, נכנס להסגר. חלק מאוהדי חולון ומנהליה ראו בכך בגידה. מסתבר שהחליט לעזוב אותה לפני שנה, כיוון שחש קיפוח, בשכרו. תחילה הוצע לו חוזה על 18,600 דולר לעונה. נעלב וניתק קשר. לאחר שנת הסגר, בביקור בארץ, נקרא לפגישה נוספת בחולון, כנסיון להשאירו. הוצע לו חוזה לחמש שנים ע"ס 60 אלף דולאר לשנה ועבור ביטול ההסגר, 80 אלף דולאר לשנה הראשונה. דחה את ההצעה, חזר לארה"ב כדי לסיים לימודיו ולשוב אח"כ למכבי ת"א.

יוסי רוזנברג

בעת העלייה לפארקט, למשחק בליגת המיכללות, מברכים אותו חבריו וגם מצלמת הטלויזיה מתמקדת בו. מוטי הוא כיום כוכב ממש בארה"ב. למטה מימין: מוטי וחברי קבוצתו ליד האנדרטה לזכר הקרב הגדול באיבו־ג'ימה. משמאל: עם נערתו קרי ווינטר. בזכותו היא „תעשה עליה", בקרוב. (צילומים: קרי ווינטר, מיוחד ל„שבועספורט" מוואשינגטון)

להיות שחקן התקפה, וההגנה לא כל כך מעניינת אותו. אפשר להבין מדבריו, שהיו לא מעט התקלויות בנושא הזה, שמיררו את חייו בצעדיו הראשונים כאן. היום, בשנה השניה לנסיונו כשחקן מיכללה אמריקנית, הוא מרגיש פחות צורך להשביע את רצון המאמן. התוצאה: מ־58 הנקודות במשחק הנ"ל, קלע מוטי 21. „בסופו של דבר, הקלעים מקבלים את הקרדיט", הוא מסביר את השלמת המאמן עם המצב.

המאמן, מצידו, מאמין שהמשחק ההגנתי של מוטי השתפר מאוד. בכלל, מעניין לשמוע אותו מתאר את השחקנים הישראליים שלו: „בכדורסל, אומר מאמן ג'.וו., צריך להיות בעל אופי קשוח וככל הנראה העבר והרקע של הישראלים, שעברו צבא ומלחמה, מכשיר אותם להיות שחקנים נמרצים ולוחמים". מוטי, הוא סבור, היה יכול להיקלט „בלי בעיות" בכל קבוצה מקצוענית בארה"ב (!). גם מוטי מרגיש שארבעים שעות עבודה קשה בשבוע, בשתי עונות, הניבו פירות: „אני חש שאני טוב יותר בכל תחום: כהגנה, בקליעה, בכושר, בשליטה בכדור". מאמין שרוב השיפור בא למרות הצעקות של המאמנים, ולא הודות להן: „עובדה שהשנה השתפרתי פלאים, מפני שאני כבר לא פוחד".

ללא שנת צהריים

כשמדבר על השנה הראשונה, אינו חדל להשתומם על עצם העובדה שעמד בלחץ: „כל דבר היה לי חדש. עצם הרעיון לשחק שלוש פעמים בשבוע, עוד לא התאוששת ממשחק אחד וכבר יש עוד אחד, לפעמים אחרי מנוחה של יום אחד בלבד. אני הייתי כל כך מפונק, רגיל לישון כל יום בצהרים. עד שהתרגלתי לוותר על השינה..." המינוק לא היה רק בתנומת הצהרים והחיים הקלים. יותר מכל הציקה לו הבדידות בעיר זרה ובארץ רחוקה. „אני מתגעגע עד היום לחברים שלי, למשפחה, לאווירה בארץ. זה הדבר שהיה לי הכי קשה להתמודד איתו. כשהגעתי לכאן תפסתי את עצמי ממש מבוהל. אמרתי לעצמי: מה עשיתי? מה באתי למקום שאף אחד לא מכיר אותי, ואני לא מכיר ולא יודע כלום? כל כך הרבה פעמים רציתי לקחת את עצמי ולברוח חזרה. עכשיו אני חושב שזה שנשארתי היה הדבר הכי גדול שעשיתי בחיים שלי – אבל אני עוד לא מבין איך העזתי בכלל לעשות את זה. מזל שלא ידעתי כמה יהיה קשה".

המזל שיחק לו גם בזכות חברו הישראלי מנחם אטלס. יחד הפיגו את הגעגועים הביתה. כיום הם חברים קרובים מאוד. והמזל הכי גדול, כמובן, היתה הפגישה עם קרי. הבלונדינית הנאה והגבוהה, שיחקה כדורסל בשנה שעברה, בינתיים פרשה ומסתפקת בעידוד מהספסל. קרי לומדת תקשורת והתנדבה לצלם את מוטי לכתבה זאת. בקיץ תבוא עם מוטי לישראל – עוד „רכש" אמריקני.

המסר שלו לצעירים

למה יתגעגע בישראל, כשיחשוב על אמריקה? – מוטי מציין בלי היסוס שאהבתו הגדולה היא... צפייה בטלוויזיה. כל תכניות הספורט, כמובן, אבל גם את הסדרות על שוטרים וגנבים, איננו מחמיץ. אפילו תשדירי הפרסום הארוכים אינם מפריעים לו: „להיפך, זו הזדמנות לקפוץ למטבח ולהשגיח על האוכל בסירים". כן, בדיוק כך: הוא מבשל ואפילו היטב: המבורגרים וחטיפים מהירים זה לא הטריפ שלו. רעייתו לעתיד, אגב, עברה את המיבחן גם בתחום הזה: „היא מבשלת הרבה יותר טוב ממני".

היכן ינחת בישראל כוכב מיכללה אמריקנית מתוצרת הארץ? – בעתון נאמר שמוטי ישחק במכבי ת"א, אבל הוא אומר שבינתיים שאלת הקבוצה היא עדיין סוד ויש ריונים. האם ימליץ לכדורסלני הנוער ללכת בעקבותיו? – מוטי מתקשה להחליט. נכון, מצד אחד נסיונו היה מצויין, אבל מנגד חושש שעם קצת פחות מזל ופחות נכונות לסבול, החוויה עלולה להיות טראומטית מדי. „הייתי אומר לכדורסלן צעיר, שאם רוצה לעבור את הנסיון של מיכללה אמריקנית, שיבוא לכאן לפני הצבא, לא אחרי. אז יהיה בגיל המתאים, יהיה לו יותר קל. ובכלל: פעם חשבו בארץ שכל אמריקני הוא כוכב. היום המיתוס הזה כבר לא פועל, יודעים שלא כולם סופרסטארים. אני חושב היום עם הפנים קדימה. המשימה הבאה שלי תהיה להתרגל מחדש לכדורסל הישראלי, וזו הרגשה טובה".

הערב במילאנו שוב תפגוש מכבי ת"א את דינו מנגין – האיש המזוהה יותר מכל עם כדורסל איטלקי וכל מה שהוא מסמל ■ בגיל 37, עדיין אינו מצהיר על פרישה קרובה ■ אוהב את הסופר האיטלקי אלברטו מוראוויה, לצפות בנוף ולהתרועע עם נשים יפות ■ מעריץ את קתרין דנב („מטריות שרבורג") את לארי בירד וארווידאס סבוניס ■ אוהב לשתות מארטיני ולזלול פירות ■ מעדיף את חודש אפריל, מספר המזל שלו הוא 11 ■ „דלוק" על מדריד וניו־יורק ועל השמש והנערות היפות בישראל

דינו מנגין מוכר היטב בישראל, גם כי שהירבה לבקר כאן, גם משום שרכש כאן ידי־ רבים, גם ידידות. כאשר הענק האיטלקי הזה, מטר, כיום עם עגיל קבוע באוזן, עולה אל הפא־ ביד־אליהו – נוטלים אוהדיה הקנאים של מכבי ת"א פסק־זמן משריקות הבוז, הפוגשות דרך קבע את שאר חבריו, בטקס הצגת השחקנים, שלפני משחק – ופורצים בתשואות. כן, בתל־אביב אוהבים ומכבדים את דינו, כי כאן אוהבים מאד את הגדולים ודינו הוא אכן גדול – לא רק בממדי גופו. כיום מנגין הוא אחד השחקנים הוותיקים ביותר

בליגה האיטלקית. בן 37, שהחל את הקריירה שלו בעונת 1966/67, בקבוצת איגניס וארזה. 271 הופעות במדי הנבחרת הלאומית של איטליה, 2247 נקודות.

כמה זמן עוד ימשיך לשחק? – דינו איננו רוצה לחשוב על תליית הנעליים. בפעם האחרונה שהיה כאן, נשאל על מועד הפרישה. „עזוב פרישות. הבקארדס משחק ופועל בכל תחום, עד שמרגיש בבירור שהנה הגיע לסוף דרכו. לגיל אין מה לומר בעניין הזה. זה עניין של החלטה וכאשר יגיע מועדה – אהיה שלם עימה", הסביר.

תהיה מאמן? – שאלתי.

„אולי", השיב. „אבל רק של ילדים ונוער. אני רוצה לתרום לקידום הכדורסל והתרומה הטובה ביותר היא ללכת על הדור החדש", אמר.

באירופה, למרבו לדעת, הוקם לפני שנים, מעין מועדון צמרת אקסלוסיבי של שחקני כדורסל בכירים, מכל הגילים והלאומים: ראדיבוי קוראץ', קרשימיר צ'וסיץ' ודראזן פטרוביץ' היוגוסלאווים: ... כראבנרד וד"ר חואן אנטוניו קורבלאן מספרד: ... אלן ויל הצרפתי: פייר־לואיג'י ודינו מנגין מאיטליה. גם לישראל נציגים במועדון הזה: טל ברודי ומיקי ברקוביץ'. אלו הם הכדורסלנים המרגישים בבית, בכל אולם באירופה. הקהל, יהא איטלקי, יוגוסלאווי, ישראלי, צרפתי או ספרדי, מקבל אותם בתשואות רמות, מיד בעלותם על הפארקט. יש אליהם הערכה מלאה. הם אצולת הכדורסל של אירופה. דינו מנגין מחזיק בחברות כבוד במועדון הזה.

לפני שנה בא לשיחות עם אליצור נתניה. חשבו שם שאולי כדאי להביא את חביב הקהל הזה, לישראל. דינו בא לדבר. אולי לא חשב ברצינות על־כך שיתבקש לעזוב את איטליה מולדתו. גם הוא נערץ וירוע. אבל לבקר בישראל הוא מוכן תמיד. 12 פעם שיחק בתל־אביב ותמיד זכה בקבלת פנים יוצאת מן הכלל.

„כאשר אני עולה אל הפארקט ביד־אליהו, זה כמו לעלות למשחק בבית. מקבלים אותי כל כך יפה, שזה מעורר אצלי התרגשות עזה", אמר הענק בהופעתו האחרונה בת"א, היום לפני חודשיים ושבוע.

ב־1975 נבחרת דינו מנגין לכדורסלן השנה של אירופה. זו היתה ללא ספק שנת השיא של הכדורסלן הגדול הזה, בכל מה שקשור ליכולת אישית. במדי הנבחרת האיטלקית, ידע שיאים אחרים: מדליית זהב ותואר אליפות אירופה, ב־1983, בנאנט שבצרפת.

3 שנים קודם לכן, באולימפיאדה במוסקווה, זכתה נבחרת איטליה ודינו כמובן בין כוכביה, במדליית כסף. באליפות אירופה, בשטוטגארט ב־1985, זכתה איטליה במדליית ארד.

ארון הגביעים הפרטי שלו, מלא בתארים וגביעים נוספים, מן הזירה האירופית – מפעלי פיב"א למועדונים: חמש זכיות בגביע אירופה לאלופות, כולן במדי קבוצתו לשעבר וארזה. העונה הוא בדרך לזכייה השישית שלו, במדי טרסר מילאנו. פעמיים נוספות זכה בגביע אירופה למחזיקות גביע, גם כן עם וארזה. פעם אחת זכה בגביע קוראץ' – במדי מילאנו ופעמיים בגביע הבין־יבשתי, שוב במדי וארזה.

עשר פעמים הוכתר באליפות איטליה – שבע עם איגניס וארזה ו־3 עם סימאק – כיום טרסר – מילאנו. חמש פעמים זכה בגביע האיטלקי – ארבע במדי וארזה ופעם אחת עם מילאנו.

אין עוד שחקן פעיל אחר באיטליה, או באירופה, המסוגל להציג רקורד כה נכבד.

העונה, למרות גילו המתקדם, הוא עדיין בכושר מלא. ב־22 משחקים (515 דקות משחק) עד כה, קלע 168 נקודות (54 אחוזי קליעה מהשדה ו־63 אחוזי הצלחה בעונשין). קטף 130 ריבאונדים – מהם 94 בהגנה. היו לו 47 איבודי כדור ובגנר 32 חטיפות ו־21 אסיסטים.

זהו דינו מנגין. הערב הוא מתייצב שוב מול מכבי ת"א, הפעם בביתו שבמילאנו. משחק רב יוקרה – ומבחינתה של מכבי, גם משחק בעל חשיבות עליונה.

מרדכי רוזנבלום

דוד לביא

קשה לתפוס אותו יוצא מעורו, תהא הסיבה אשר תהא; השקט אפף את קפטן נבחרת הנוער משה אייזנברג כששמע על הקפצתו לסגל נבחרת העתודה, ולא עזב אותו גם כשזומן לשורות הבוגרים ■ חייל צפון־תל־אביבי בן 19 וחצי, שמעביר את הזמן בין אימון לאימון בשכונת התקווה, במכירת מצופים בשק"ם צה"לי אי־שם ■ דגם אחר, שונה, של כדורגלן ישראלי מודל '87 ■ מוצר משובח מפס הייצור השתקני של גיגי כהן

כשסיפרו למשה אייזנברג שהמאמן הלאומי מיחיץ' מקפיץ אותו כיתה, מנבחרת הנוער לנבחרת העתודה, הוא הגיב בערך כמו שאדם ממוצע היה מגיב לשמע הידיעה המרעישה על פתיחת קונגרס בעלי הקונדיטוריות בגוואדלחארה. מושיקו בחור אדיש.

מי שבישר לו על הקידום המשמעותי היה משה הר־געש, שליח העיתונות הישראלית לאוקלנד. זה היה בעיצומו של הטורניר בניו־זילנד. כשחזר לארץ, קרא אייזנברג בעיתון שחוץ מהצירוף לעתודה, מיחיץ' מחפש אותו גם בכוונת הלאומית. ספק רב אם גם אז, כשעת קריאת העידכון, החסיר ליבו פעימה. כבר אמרנו, בחור אדיש. בשבוע שעבר הוא הוזמן רישמית לאימוני הנבחרת הלאומית. מישהו שכח, אולי מרוב התלהבות, שבין הנוער ללאומית קיימת גם איזושהי נבחרת עתודה, שרצוי שתשמש כתחנה לתיירים מנבוחרת הנוער לנבחרת הלאומית.

קור־רוח ברחבת העונשין

האדישות ברחבת ה־16 לא מזיקה. עיין ערך מכבס. אל מסדר האדישים הצטרף כמתלמד, וחישקל הפך לעמור־תווך שם. בגיל 19 וחצי הוא מהווה את אחת התקוות הגדולות של הכדורגל הישראלי. משה אייזנברג שאחרי טורניר הנוער באוקלנד (ישראל נטלה שם את המקום השני, אך הבלתי מספיק לעליה לאליפות העולם) ולפני טבילת האש בנבחרת הלאומית – רגוע בדיוק כמו ברחבה.

אייזנברג שבין שתי הנבחרות הוא גם, בל נשכח, האייזנברג של בני־יהודה, מוליכת טבלת־המשנה הנגזרת מהמימרה „בית"ר ירושלים ועוד 15". בית"ר זה בית"ר, את זה כבר למרנו עוד לפני שהליגה סגרה את הסיבוב הראשון. משה לא מתייאש. נזהר מהשערות מיותרות וסיכומים סופיים. הוא מסוג האנשים שיסכמו את הליגה רק בתום 30 מחזורים. במקרה הטוב.

למעשה, קיימת אפשרות לפיה ישתייך עד אפריל לנבחרת הנוער. בחודש הנ"ל יתקיים טורניר בין־לאומי, ששוקלים לשלוח אליו את נבחרת הנוער ב'. לפי התקנון מותר יהיה לצרף גם שלושה שחקנים שנולדו אחרי ה־1.1.67. אייזנברג יתאים.

עד גיל 14 היה במכבי תל־אביב. המעבר לבני־יהודה, המזוהה על פי רוב עם קהל אוכלי מלאוות, סחוג ושאר מיני גסטרונומיה תימנית, לא הפריע לו. לצד בן־טובים, מליחי ושרעבי, מתפאר עתה סגל הקבוצה באייזנברג הצפון־תל־אביבי, לא מעט בשל העובדה שבמכבי ת"א ויתרו על שירותיו.

מרוצה. אין לו טענות. „הקבוצה בנויה כהלכה. שילבנו היטב ותיקים וצעירים: התבססנו על רכש מצומצם ויעיל: נסים כהן בעונה שעברה ומישל ריין העונה. אם עושים רכש, צריך ללמוד מבני־יהודה איך עושים את זה היטב." גם בנוגע לשכר המשולם לו, אין בעייה. „אני לא רואה את עצמי בעוד כמה שנים נכנס למשא ומתן סטייל ארמלי. חוץ מזה, אני עכשיו חייל".

שלטונות הצבא מכירים בו כספורטאי מצטיין, ומאפשרים לו לשרת קל"ב, עד הצהריים, ולהשתחרר לאימונים. למזלו, הקליינטים שלו בקנטינה, אי־שם, בה הוא מעביר את שירותו הצבאי כשק"מיסט, הם אנשים קבועים. אם היו אלה קונים מזדמנים, סביר להניח, שעם בריקת העורף מקניית האגוזי, היו טורחים להעיף מבט שני ולבדוק גם את קלסתרו של נותן העורף. חוץ ממילואימניקים, התוהים לעתים, אם הוא במקרה אחיו של אייזנברג מבני־יהודה, לא מרבים להטריד אותו. התרגלו לראות את הכשרון הצעיר טרוד בסידור עירמות המצופים.

כמו דגים באקוואריום

הוא מדבר בטון נמוך ושקט, אבל יציב. מחושב. אולי הדוגמה הטובה ביותר ל„דור הדגים", המשחקים כדורגל עם מים מלוא הפה. הדור שצמח על הדשא הישראלי המרוט, בשקט, בלי שהרגשנו, כמעט; כאילו היה זה אקוואריום של זכוכית. אותו גל חדש, שידע להמשיך לשחק עם המים בפה גם כשאוזניו שמעו הכרזות פומפוזיות של הסטארים המקומיים. סביר להניח שהצהרותיהם של דוברים כמו אביטן ורוקבן יחסרו לנו כשאייזנברג וחבריו יגיעו לשלטון.

הנוער הזה, שחונך על ברכי הצניעות וה'ניגי־כהניות', מקבל השלמה במחלקי המוסר של המועדונים אליו הוא משתייך. בקבוצות הנוער, כיום, משדלים את הכדורגלנים הצעירים להיעזר כמה שפחות בשירותיהם של עיתונאים במקדמי־קאריירה. והדור הזה נענה. בנוסף למיעוט במלל, את מעט המידע שהוא בכל זאת מנדב, הוא עוטה במעין מחוות־נימוסין כלפי העיתונאי. ממש נופת צופים.

אייזנברג, מהבחינה הזו, צועד בראש. לא תתפוס אותו במילה. מתנסח היטב, שבלוני מעט, מתבטא בחופשיות, נעדר תנועות ידיים והתלהבות (גם כשהטקסט דורש). תמהיל של ביישנות וצניעות. ייטיב לסנגר על הקולגות שלו. „יש לכדורגלנים תדמית של חבר'ה עם שכל ברגליים. לי יש בגרות, ורוב שחקני נבחרת הנוער סיימו 12 שנות לימוד". ידגיש שנית שלא חסר לו שום דבר, ולא ירגיש שהוא נשמע כבר כזה ייקה. הכל אצלו על־פי התיכנונים: „כל המטרות שהצבתי לעצמי, התקיימו פחות או יותר מתי שציפיתי שיקרו". דבר אחד הוא לא ניחש. יום לפני שמיחיץ' הזמין אותו רשמית לנבחרת הלאומית, לפני פחות משבועיים, אמר לכותב שורות אלו: „בשלב זה, ההצטרפות לנבחרת הלאומית היא יותר בשלב של דיבורים. בשום מצב לא צריך להיכנס להתרגשות ולאבד פרופורציות. מאוד מחמיא לי שמדברים על הצירוף שלי לנבחרת הבוגרת. לא זכור לי מתי היתה הפעם האחרונה שהקפיצו שחקן מהנוער היישר ללאומית. אני מקווה כתוך שנה אהיה בנבחרת הבוגרת." מיחיץ' הפתיע גם אותו. למחרת בא לשכונה, למשחק של בני־יהודה עם בית"ר ירושלים (2–2) וראה את אייזנברג. באותו יום הודיע מיחיץ' על החלטתו. אייזנברג הוזמן לאימון הנבחרת לאותו שבוע.

יותר מהסיכומים הידועים לכולם, לא ינדב ולו קמצוץ של האשמה, ביקורת או טרוניה כלפי מישהו. כולם טובים, כולם חכמים, כולם יודעים את תורת הכדורגל על־פה. אז איפה טעינו?

משה: „עם סגל הנוער הנוכחי אני חושב שהיינו יכולים להעפיל לאליפות העולם. שיחקנו טוב. היה חסר לנו רק ניצחון על אוסטרליה. פחות גול שלהם, או גול אחד יותר שלנו". הוא, מצידו, עשה מעל ומעבר. כבש את השערים לישראל בשני משחקי התיקו 1–1, נגד אוסטרליה וניו־זילנד. בסך הכל כבש שלישיה.

„המיקום שלנו בטורניר יצא מהשליטה שלנו בהדרגה. אחרי שני המשחקים הראשונים היינו תלויים בנבחרות אחרות. ניצחנו אח"כ את טייוואן 5–0, והיינו בתוסר ודאות לגבי התוצאה של ניו־זילנד. רק בשלהי המשחק שלהם הרגשנו שאנחנו מאבדים את המקום הראשון. לא היה חסר לנו כלום. רק מזל, אולי. לא רוצה להיכנס להאשמות. אין בזה תועלת. כנראה שבכלליות האוסטרלים היו טובים יותר. תירוצים יש הרבה. לא חסר".

למרות שהמשפט האחרון נשמע כתלוש מאחד הראיונות השגרתיים שהעניק גיגי כהן, מאמן נבחרת הנוער לעיתונות, לאחר אחד ההפסדים, לא מהסס אייזנברג להשתמש בו, אפילו באותה אינטונציה של דיבור. הוא גם לא מהסס (בתעוזה יוצאת דופן לו, אך גם כאן, בדיפלומטיות) לצאת נגד אלו שטענו נגד שיטת האימון של כהן. „אמרו שגיגי לא טוב מפני שהוא היה בצעירותו שוער ולא שחקן שדה. אני לא חושב שזה נכון. הוא נתן את הכל מצידו".

נדנדה בהישגים קיימת גם בקבוצת האם שלו: „בני־יהודה לא יציבה מספיק. ישנם משחקים, שבסופם אנחנו מריחים את האליפות; ומנגד, אחרי תוצאות התיקו המאופסות, אנחנו יודעים שזה לא זה." חוץ מלהאשים את השחקנים (דבר שוודאי לא יעשה) יכול משה אייזנברג לתלות את אשמת אי־היציבות רק ביכולת המאגית של התרנגול של בני־יהודה. על זה הוא בטח לא חשב.

לא תתפוס אותו במילה

– משה, אמרו שנבחרת הנוער זה מנזר השתקנים; טענו שאתם הנזירים.

כשאנחנו צריכים לדבר, אנחנו מדברים. בניו־זילנד דיברנו בינינו, הילקנו הוראות. חוץ מזה, אני לא חושב שזה רע לשתוק. כל אחד עושה את העבודה שלו בשקט. צריך להשקיע את הכוח בעבודה. הנכות להצליח.

– אתה חסיד המנהיגות השקטה ?

טוב לי איך שאני. יכול להיות שכקפטן הנבחרת אני צריך להיות רעשני יותר ולגעור באנשים. אבל קשה לשנות אופי של אדם.

– אולי אתה לא מתאים להיות קפטן ?

לא אני בחרתי את עצמי. כשאלון חזן הלך לטירונות, הוחלט שאני אמלא את מקומו עד שיחזור. כשחזר, נערכה הצבעה, ו־21 מתוך 24 כדורגלני הנבחרת הצביעו עבורי.

– הפתיע אותך ?

כן. לא תיארתי לעצמי שיהיה רוב גדול כל־כך.

– זה הקו של המאמן שלכם, גיגי כהן, לא לדבר הרבה ?

כן. רוב השחקנים בנבחרת שקטים. בחורים טובים.

– בניגוד לנבחרת שהיתה בקובלנץ ?

אולי בניגוד לקובלנץ.

– עם ההרכב הנוכחי, יש סיכוי שמקרים כמו אלו שקרו בקובלנץ יקרו שנית ?

לא הכרתי את הקובלנצים אישית. לפי הסיפורים, זה רחוק מהחומר האנושי שקיים היום. לא חושב שזה יכול לקרות שוב.

– כקפטן, אתה דואג לזה ?

גם בלעדי יש להם משמעת עצמית.

– מה אתה עושה כדי להצדיק את הסרט על הזרוע ?

נותן דוגמה חיובית. מושך אותם.

– בלי לצעוק ?

כשחזן, כרנס ואני משחקים היטב, אנחנו גוררים את כולם.

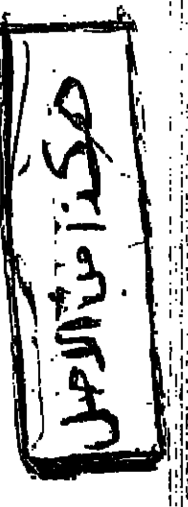
האגודאי

לא צריך למדוד את הספרינטים שלו לכדור כדי להבין שהבחור פשוט רץ מהר, מהר מאוד, אפילו. יש לזה הסבר.

משה אייזנברג היה אלוף ישראל ב־1,000 מ' מכשולים עד גיל 16. זה היה אחרי פציעה, התאמן שבועיים: במסגרת שבין שתי עונות, ולקח את התואר. האגודה אליה השתייך היא הפועל תל־אביב. „באיזשהו מקום זה התנגש לי, משום שהתכוונתי לליגה הזו. נאלצתי לוותר על האתלטיקה. מראש ידעתי שזה יהיה רק מקצוע עזר לכדורגל. בדיעבד, זה עזר לי מאוד על המגרש".

[illegible] בני־יהודה שהיה במחלקת הכדורגל של מכבי ת"א ואתלט בהפועל ת"א; [illegible] שיצטרף למחלקת הכדורסל [illegible] ת"א ולפלגת הסדרן של שמשון ת"א [illegible] גם את שיא ת"א בהצטרפות לאגודת ספורט.

משה אייזנברג: השיים, גביעים, פרסים – אבל [illegible]

משחק חדש: זהה את הח"כ ביציע

שבת בצהריים. הבטן עדיין באמצע ההתמודדות עם כמויות החמין של החותנת, הלסתות רחוקות ממנוחה. בחזית הבניין, איי שם בפאתי גבעתיים, עוצרת פז'ו 505 מהודרת. הנהג מחנה אותה עם הפנים ליציאה, ממתין. אחרי כמה דקות מגיחה מפתח הבית אישה במיטב שנותיה, לבושה בסגנון שמרני. שרת הבריאות הולכת לראות כדורגל.

שושנה ארבלי־אלמוזלינו היא אולי תופעה יוצאת דופן בנוף קהל אוהדי הכדורגל הישראלי, אולי – אבל רק מכיוון שהיא אשת ציבור, לא איש. שרת הבריאות היא אוהדת ותיקה של הפועל תל־אביב. אדומים, איך לא. כשקבוצתה, הפועל, משחקת בבלומפילד, היא משתדלת שלא להחמיץ משחק. לפני שבועות לא רבים היא אפילו כיתתה רגליה עד לאיצטדיון קרית־אליעזר, חיפה. צלמי העיתונות חגגו.

הקשר בין הפוליטיקאים הישראליים לספורט בכלל, ולכדורגל בפרט – אינו מקרי. הקשר הוא בראש ובראשונה קשר הטבור הבלתי ניתק של רוב אגודות הספורט עם המרכזים הפוליטיים. עוד לא קם הפוליטיקאי שיודה בכך בגלוי, אבל אין ספק שרובם לא יאבדו נקודות במשחק האמיתי, זה של מרכזי המפלגות, רק בגלל שראו אותם בשבת בבלומפילד, או באיצטדיון רמת־גן.

פוליטיקאי שידע לנצל בזמנו עד תום את יתרונותיו של אירוע ספורט לקידום מכירות מוצלח לעצמו, גם בבית פנימה כמו גם יחסי ציבור מעולים כלפי חוץ, היה משה דיין ז"ל, "ידיד המחלקה" בן האלמוות של קבוצת הכדורסל מכבי תל־אביב. בשנים ההן הכדורגל לא היה עדיין בן־בית בשידורי הטלוויזיה הישראלית, ודיין כיכב סולו על המרקע. כל אותו זמן הלכו שני חברי כנסת צעירים (אז) לראות כמעט כל שבת כדורגל. יוסי שריד, אז מערך, אוהד מושבע של הפועל תל־אביב, ואהוד אולמרט – מח"ל/ ליכוד, אוהד בית"ר ירושלים. הם הלכו לראות כדורגל כי אהבו ספורט, אהבו את המשחק, אהבו את קבוצותיהם.

מיציעי בלומפילד וימק"א גלשה פעילותם של צמד הצעירים הניצחי של הפוליטיקה הישראלית לוועדת הספורט של הכנסת. הימים היו אז ימי הרעש הגדול של ועדת עציוני, כר נרחב לחכ"ים נמרצים להביע דעתם על נושאים בחדשות, תנופה אשר השיגו את האפקטים הרצויים, לכל הצדדים.

השנים כידוע חולפות, ואת מקומם של שריד־אולמרט החלו לתפוס בני הדור החדש של החכ"ים־הספורטאים. בדומה לשימושו הבלתי נשכח של יוסי שריד בשימפון התיקשורתי של מוצאי השבתות על־מנת לפרוץ לכל מהדורות החדשות עם הצהרות בלעדיות על כל נושא שבעולם, שימוש אשר עם הזמן עשה לו נפשות רבות בקרב רבים מיושבי השורות האחוריות בכנסת – כך גם נוכחו לדעת פוליטיקאים רבים שאין כמו הצהרה ספורטיבית בריאה, לחדור בעדה אל קהלים אחרים, חשובים מאין כמותם בבוא היום בקלפי, הארצי או זה המפלגתי. יודעים צדיקים נפש בוחריהם. ספורט ספורט, אבל אין כמו עוד פתק נכון במעטפה החתומה.

וכך אנו שבים ומוצאים את אותן הדמויות ביציעי הכבוד של האיצטדיונים השונים, ולמחרת מעל דפי העיתון. פה הם מצטלמים עם כדורגלן מפורסם, שם הם משחררים הצהרה בעניין יחסי הגומלין בין החמצתו של איקס, לגובה מפלס הכנרת. אם לנסות לדרג היום את פעילותם של הפעילים בפוליטיקאים, אין ספק כי את הבכורה, לפחות בכמות – יטול ללא מתחרים יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, פנחס גולדשטיין. אחריו, לא בסדר מחייב: כמובן, יוסי שריד, אהוד אולמרט, ארבלי־אלמוזלינו, חיים רמון, דן מרידור (הופעה מרעננת בשבת האחרונה בבלומפילד), דב בן־מאיר, ואפילו, בפעם הראשונה בהיסטוריה הארץ־ישראלית – שר הפנים (בפועל) – רוני מילוא. זו, אגב, רק רשימה חלקית, מהזיכרון.

השבוע, יום הולדתה של הכנסת, היתה לכולם הזדמנות נוספת להוכיח את קיומם: המשחק המסורתי בין נבחרת החכ"ים לנבחרת הטלוויזיה. תמיד יש שם מצלמות ומיקרופונים.

זהה את הח"כ/ איש ציבור (לא בסדר מחייב): פנחס גולדשטיין, עוזיקם מילצ'ן, דן מרידור, רוני מילוא, חיים הברפלד ועוד. לראות ולהיראות ביציע התל־אביבי.
צילם: עדי אבישי

שרת הבריאות (משמאל) עם ידיד. כלל ברזל: אין להחמיץ תצלום טוב עם ספורטאי צמרת. להזיק זה לא יזיק לאף אחד מהצדדים.

שמואל זיסמן: שם ביתי, אל מול גולן

שלו קובלסקי הוא האיש שהעמיד את שמואל זיסמן על הרגליים. משחק חצי־הגמר עם אליצור החל ב־18.45; "זיס" הגיע לאולם רק ב־18.20. "שעה וחצי אצל שלו – ואנחנו נגמר", אומר שמואל, מזה שתי עונות איש הגליל העליון.

אבל כמה שניות לפני הסיום – דומה היה ש"זיס" שוב על הפנים. "חטפתי כדור מקארל נברסון, הוא ניסה להשתלט עליו, נתקלתי בו ונפלתי עם הראש על הפרקט", משחזר שמוליק את השניות האחרונות של המשחק עם אליצור נתניה.

מי שלא רצה להסתכן בכדור הביניים שנפסק, כמתחייב, היה המאמן אריה מליניאק. הוא ניצל את רגעי המהומה להחלפת שחקן, בטענה שזיסמן פצוע ואינו יכול להמשיך. היה ברור שאל כדור הביניים יזנק מישהו גבוה מזיסמן.

אלא שאז נתגלה שמוליק בגדולתו. "השופט דוד דגן שאל אותי אם אני יכול להמשיך. לא היה חשש לזעזוע מוח, שכן זכרתי את האירוע. השבתי בחיוב. השלמות המצפונית שלי חשובה לי יותר מהחישובים הטאקטיים. השלמות הזאת הביאה אותי למשחק. יש שחקנים שבמצבי לא היו עולים למגרש. אמרתי לעצמי שאת חצי־הגמר אני לא מפספס. אשחק אפילו על רגל אחת.

"עם פציעת כמו שלי (קרע בשריר) אמרו לי רופאים שזה עניין לחמישה־שישה שבועות, הלכתי לשלו ואחרי שבוע, קשה להאמין, הייתי שוב על הרגליים", מספר שמואל.

הוא הגיע אמנם על שתי רגליו לאולם, אך במהלך המשחק נראה שהוא די מתקשה בתנועה. מגן השריר בלט על רקע השוק הפגועה, אבל ההצגה חייבת להימשך, והיא נמשכה.

עם רגל אחת, אבל עם שתי ידיים ובעיקר – ראש פיקח, הגיע שמואל זיסמן שוב אל מעמד גמר הגביע. חדש לכל שחקני הגליל העליון, אך לא בשבילו.

בארון הפרסים של שמואל זיסמן שלוש מדליות גביע ושלוש מדליות אליפות. שלוש פעמים "דאבל" אפשר לעשות רק במדי קבוצה אחת: מכבי ת"א. אחר־כך (בעונת 81/2) חזר למועדון נעוריו, מכבי רמת־גן, משם, אחרי תקופת הפשרה, חצה את הכביש התל־אביבי להפועל באוסישקין וכאשר העניינים החלו להיות יגעים בתל־אביב החליט על היעד הבא: הגליל.

קטן קטן, אבל הראש עובד נון־סטופ. הוא לא יתן שמישהו יאמר לו: "תודה עבור שירותיך, היה נעים מאוד". "אני אחליט מתי ללכת ולאן", אומר שמוליק. הרקע לנדידה שלו ממכבי רמת־גן להפועל ת"א היה כספי, ועל אותו רקע נפרד זיסמן מתל־אביב ועבר לגליל.

מה הוא עושה שם, פרט לאימוני ולמשחקי כדורסל בקבוצת הגליל העליון?

– "למרות שכל חיי גרתי ושיחקתי בעיר, אני לא בדיוק הטיפוס העירוני המצוי. גרתי ברמת־גן ולא הרביתי להשתמש בשירותים העירוניים. דיסקוטקים זה לא בדיוק בראש שלי. אני אוהב חיים שקטים ומסודרים".

עכשיו הוא מסודר. מתגורר בבית נאה בשורת הבתים האחרונה בראש פינה, משם הוא משקיף בשלווה על עמק החולה, הרי הגולן והחרמון. אשתו לילית ובנו ליאור־שלום (ע"ש אביו המנוח של שמוליק, שלום זיסמן ז"ל, מדמויות המפתח של הספורט בישראל) מתאקלמים יפה במקום.

ברחובה הראשי של ראש פינה, הח' דוד שוב, נמצא משרדו של עו"ד שמואל זיסמן. על השלט, בחזית הבניין, שמותיהם של עוד שניים: ארז אהרוני ויוסי גייה, שותפיו של שמוליק. "אנחנו חברים מילדות והם מסייעים בידי בימים שבהם אני טרוד באימונים ובמשחקים", אומר "זיס".

הג'וק של הגליל העליון כירסם בראשו של זיסמן תקופה ארוכה. חיפש שקט וחיים נוחים ומסתבר שמצא אותם בגליל.

האם זו התחנה האחרונה של מי שיחליף במאי הקרוב קידומת ויהיה בן 30?

– "אצל שמוליק אף פעם אי אפשר לדעת. הגליל העליון, בעקרון, זה בסדר, אך אמרתי לך שאת שמואל זיסמן לא מפטרים. אני אחליט לאן ללכת ומתי".

בסדר חברי המלומד. בינתיים יש לך עוד "גמר־סל" ולא־פחות־חשוב – גמר הגביע, איצטדיון יד־אליהו, 9 באפריל.

שמואל זיסמן (באמצע) בין קארל נברסון (מימין) לווילי סימס בחצי־גמר הגביע צילום: עדי אבישי.

גם לחיפה הזכות להישגים

כיועץ משפטי של התאגדות לתרבות גופנית – הפועל, מועדון הכדורסל בחיפה, שהיא העמותה המנהלת בשתי העונות האחרונות את הפועל חיפה כדורסל, ברצוני להתייחס לקטע של משה לרר, "שוגר־דיי, אם וכאשר", ב"כדורסל +" ביום 5.2.87.

לא הייתי מצפה לקרוא השוואה מרומזת בין הפועל חיפה להפועל רמת־גן. כיצד אפשר להשוות בין קבוצה שאכן היו לה מספר שנות זוהר ותו לא, לבין מועדון הפועל חיפה, שהינו מפואר זה שנים רבות בכדורסל הישראלי. בכוונה ציינתי את הפועל חיפה כמועדון ואת הפועל רמת־גן כקבוצה.

הפועל חיפה הוא מועדון עם תשתית רחבה של קבוצות נוער, נערים, ילדים וקט־סל. הפועל חיפה הינו מועדון עם אולם ביתי מפואר וקהל אוהדים גדול וקבוע. האם היה זה אי פעם המצב ברמת־גן?

כאשר לפני תחילת העונה הקודמת ביקשה מ.פ.ח. לשמוט את המושכות – איפשרה התשתית הקיימת התארגנות מהירה ע"י אוהדי הקבוצה. הקמת העמותה בשנה שעברה השאירה את הקבוצה בליגה הלאומית והעונה היא משתלבת בשלב הגמר־סל.

ההפרדה שערך מר לרר בין הפועל חיפה לעמותה אינה נכונה. הפועל חיפה היא אכן עמותה ואינה מתכננת הסתערות כללית על הליגה בארה"ב, אלא לרכוש שני שחקני חיזוק זרים, כפי שמותר לכל קבוצה בליגה.

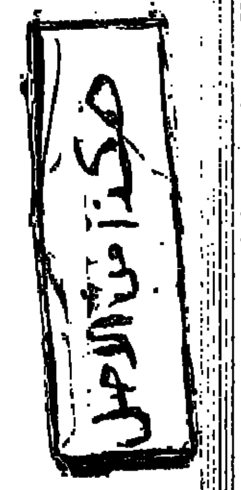
מה שהיה מותר לקבוצה חסרת תשתית כאליצור נתניה, שכולה מורכבת מזרים, ואשר עוררה לא אחת התלהבות אצל מר לרר, מותר להפועל חיפה שנשען, כאמור, על תשתית רחבה של קבוצות צעירות.

עלי להוסיף כי בעונה הקרובה, בתקווה שאכן תתגשמנה כל תכניות המחלקה, ישחקו בעשירייה הראשונה של הפועל חיפה שלושה צעירים בני 16 ועוד שניים מתחת לגיל 20.

אין הזכות להתחזק ולשאוף להישגים מוקנית רק לקבוצה אחת. גם הפועל חיפה מבקשת לממש זכות זו.

אריה בן־ארי, עו"ד

פתאום מודיעים לך שדוד מאמריקה הוריש לך הכל...

השבוע בטוטו במשחקי הליגות הלאומית והארצית מינימום הפרס הראשון:

700,000 ש"ח

מינימום כלל הפרסים: 1,500,000 ש"ח.

אל תסמוך על המזל-
עשה טוטו!

בטוטו הסיכוי גדול יותר!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

שישו שכטמן

איקס קטן מחיר גדול

השבוע זכה אחד ממשתתפי הטוטו בצפון הארץ לבדו בפרס הראשון בסך 800 אלף ש"ח. למרות שזה הפרס הגדול שחולק אי פעם למשתתף יחיד, הסיפור של השבוע שייך לא לו – אלא לשתי מנחשות מאשקלון.

השתיים החליטו להשקיע בטוטו את הסכום הגדול של 2 שקל ולשלוח 5 טורים. בטור החמישי סימנו רק 13 משחקים – שכחו לסמן את משחק מס. 9 בין הפועל חיפה לנהריה.

על פי תקנון הטוטו, אי סימון משחק כאילו לא ניחשו נכון את התוצאה. באותו טור, ללא משחק 9, היו להן 13 תוצאות נכונות.

את הפרס על ניחוש 13, כ־2500 ש"ח הן יקבלו השבוע ואת חישוב ההפרש שבין 800,000 לבין 2500, הן יעשו הרבה הרבה זמן.

תחזית למחזור 25

1. יבנה – בית"ר ירושלים. למרות שבית"ר נראית כאילו היא הולכת „לטרוף את הליגה", יבנה לא תפסיד במגרשה הפסד שני רצוף. X,1.

2. מכבי חיפה – שמשון. בשנה שעברה ניצחה חיפה 4–0 ו־4־1. השבת תזכה חיפה בנצחון גם אם לא בתוצאה כה גבוהה. 1־0 לשמשון בסיבוב הראשון.

3. בני יהודה – בית"ר ת"א. קשה מאוד לנחש. בני יהודה עדיין ללא הפסד. בית"ר רק מקום אחד מעל לקו האדום. המגרש הוא ביתי לשתיהן. משולש.

4. מכבי פ"ת – בית"ר נתניה. תודה לאל שיש משחק אחד שלא צריך לשבור את הראש עליו. 1.

5. הפועל פ"ת – הפועל לוד. זה מסוג המשחקים שלא בטוח אם משולש יספיק כאן. לוד משחקת היטב כבר חודשיים. פ"ת לא שיכנעה בשבת האחרונה, אבל היא ביתית. תיקו נראה סביר ביותר, אך שום תוצאה לא תפתיע.

6. מכבי נתניה – יפו. נותרו 13 מחזורים ויפו עדיין לא החלה את מסע ההיחלצות שלה. כנראה שאפילו לנסים יש סוף. 1־1 בסיבוב הראשון, 1־0 לנתניה אשתקד ו־X,1 בטופס.

7. מכבי ת"א – באר שבע. בסיבוב הראשון ניצחה מכבי 3–0 בחוץ ואז החלו הצהרות האליפות. השבוע, בפרופיל נמוך, אמנם במקום השני אבל רחוק רחוק מבית"ר ירושלים, תנצח מכבי שוב. 1 סולו.

8. הפועל ת"א – כפר סבא. לתל־אביבים יש היום רק תואר של אלופים. הכדורגל שהם מציגים לא יפה ולא יעיל. אשתקד למרות שהפסידה 1־2, הציגה כפ"ס בבלומפילד כדורגל מצויין. משולש.

9. נהריה – בית־שאן. ככל שמתקרב הליגה הארצית לסיומה, יחריפו המאבקים נגד הירידה (ארבע יורדות, שתיים במכתנים). תיקו אפס בסיבוב הראשון ומשולש בטוטו, השבוע.

10. הכח – טבריה. „חיילים ותיקים אינם מתים לעולם", כך אומר הפתגם. להכח ייל כזה – משה יחיא. בשבת האחרונה חילץ נקודה לקבוצתו במרמורק. השבת יוליך את קבוצתו לשלוש. 1.

11. דימונה – חדרה. חדרה תנצל העימות ע"מ להכניס את עורר במנן לכושר משחק ולצבור עוד שלוש נקודות. נצחון חוץ לחדרה.

12. מרמורק – צפרירים. האורחים שניצחו 2־0 בסיבוב הראשון נראים כיום כ„להיט של הליגה". למרמורק מגרשה הביתי, יותר נוח לשחק של קבוצות שמציגות כדורגל איכותי. משולש.

13. בית"ר רמלה – שעריים. המשחק המכושף של הטוטו, כך קוראים היום המהמרים למשחק מס. 13 בטופס. 40 מחזורים ללא ניחוש 2. אולי השבת? – 2,1.

14. הפועל ירושלים – הפועל חיפה. אשתקד ניצחה ירושלים 2־0. זה היה בליגה הלאומית. השנה, רק אחת מהשתיים (אם בכלל) עולה. תיקו ומזל לה לירושלים.

ליגה לאומית
(לאחר המחזור ה־17)

	קבוצה	שערים	נקודות
1.	בית"ר ירושלים	19–39	38
2.	מכבי תל־אביב	13–28	27
3.	בני־יהודה ת"א	13–20	27
4.	הפועל כפר־סבא	17–23	27
5.	הפועל פתח־תקוה	16–22	25
6.	שמשון תל־אביב	10–16	25
7.	הפועל לוד	10–17	24
8.	הפועל תל־אביב	12–15	24
9.	מכבי חיפה	13–15	24
10.	מכבי פתח־תקוה	14–16	22
11.	מכבי נתניה	22–17	21
12.	הפועל באר־שבע	11– 9	20
13.	בית"ר תל־אביב	25–17	17
14.	מכבי יבנה	20–13	16
15.	מכבי יפו	27–12	12
16.	בית"ר נתניה	45– 8	7

ליגה ארצית
(לאחר המחזור ה־17)

	קבוצה	שערים	נקודות
1.	הפועל חיפה	10–22	31
2.	צפרירים חולון	8–19	30
3.	הפועל חדרה	18–25	28
4.	הפועל יהוד	17–22	28
5.	הפועל ירושלים	19–21	27
6.	הפועל עכו	15–20	26
7.	מכבי שעריים	10–15	23
8.	הפועל רמת־גן	11–10	22
9.	מכבי עמידר	17–13	22
10.	הפועל טבריה	24–23	21
11.	הפועל בית־שאן	21–18	21
12.	בית"ר רמלה	20–14	19
13.	הפועל מרמורק	26–20	17
14.	הכח רמת־גן	19–11	17
15.	בית"ר נהריה	18–12	15
16.	הפועל רימונה	25–13	12

הצעות השבוע

שיטות מלאות

משחק	סולידי	הפתעות	הגיוני	לעשירים
1	2	x	1,2	x,2
2	2	1,2	1	1
3	1	1	1	1,x
4	1	1,x	1	1
5	x	1,x	1,x	1,x
6	1	1	1,x	1
7	1,x	2	1,x	1
8	1,x	x,2	1,x	1,2
9	1	2	1,x	x
10	1,x	1	1	1
11	2	1,x	x,2	2
12	x	2	x	1,x,2
13	1	1,2	x	1,x,2
14	1,2	2	1,x	1,x,2
שלשות	/	/	/	3
כפולים	4	6	8	4
טורים	16	64	256	432

שיטה מצומצמת

משחק	מפתח	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	1,x,2	2	x	1	2	x	1	2	x	1
6	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	1,x,2	x	1	2	1	2	x	2	x	1
9	1,x,2	1	2	x	x	1	2	2	x	1
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
12	1,x,2	2	2	2	x	x	x	1	1	1
13	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
14	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x

שלשות 5
כפולים 4
3888 טורים מלא
43[illegible] טורים בשיטה המצומצמת

חולון, חיפה, עפולה ורעננה — בחצי הגמר

ייאבקו על ההופעה בגמר גביע המדינה לילדים ■ ברוש חולון – אלופת הילדים של הפועל ■ במכבי הושלמו רק השלבים הראשונים של האליפות

צבי גלפרין

פגרת החורף בליגת הילדים שנסתיימה עתה, נוצלה על ידי רוב הקבוצות לטורנירים שונים. האירוע הגדול ביותר, היה אליפות הפועל שבה השתתפו יותר מ־250 קבוצות. כמו כן החלו משחקי אליפות מכבי ונערכו שלבים מתקדמים בגביע המדינה.

בגביע המדינה, מטעם איגוד הכדורסל, חוללה קבוצת מכבי רעננה הפתעה מרעישה ברבע הגמר, כשגברה על מכבי ת"א 55–56. הפועל עוגר עפולה לא התקשתה לנצח את בית השיטה 55–73. מכבי חיפה/כרמל ניצחה את כפר ויתקין 44–36. הפועל ברוש חולון ניצחה את מכבי רימון ירושלים 56–37. זה היה הפסדה הראשון העונה של הקבוצה הירושלמית.

במשחקי הילדות ניצחו יפעת את גבעת חיים 54־37, שפיים – את אליצור חולון 53־10, אליצור סלע ראשל"צ – את בני יהודה 68־42 ובית אלפא – במשחק מרתק וצמוד את עפולה 32־31.

בחצי הגמר גביע המדינה לבנים, שייערך ביום ה' 12 במארס, יתמודדו הפועל עוגר עפולה ומכבי חיפה/כרמל. משחק זה יהיה בגבת. מכבי רעננה תפגוש את הפועל ברוש חולון באולם הפועל ת"א. הגמר – ב־24 באפריל.

בחצי הגמר של הילדות, ב־18 במארס, יתמודדו: בית אלפא – יפעת (בגן שמואל) ושפיים – אליצור סלע ראשל"צ (בנס ציונה). הגמר יהיה ב־13 במאי.

באליפות הפועל זכו ילדי ברוש חולון שניצחו במשחק מעניין את עוגר עפולה 48־42. במשחקי הילדות זכתה קבוצת יפעת שגברה במשחק צמוד את גבעת־חיים 35־33.

אליפות מכבי נמצאת עדיין בראשיתה. מעשרה בתים מוקדמים נקבעו, בינתיים, רק שמונה עולות לשלב הבא.

עוד בעניין השמות

באחר הגיליונות הקודמים הבאנו כאן פרטים על מקור השמות של כמה קבוצות בליגה זו. נראה כי הפירסום עורר. עניין גדול – ואנו מתבקשים לפרסם עוד מידע מהסוג הזה. הקבוצות מתבקשות להעביר אלינו פרטים על מקור השמות שלהן – ונשמח לפרסם זאת במדור זה.

הפועל עוגר עפולה, שהגיעה כפי שאתם רואים לשלבים מתקדמים ביותר באליפות הפועל ובגביע המדינה, נושאת את שמם של עופר רותם וגרשון בלאו – ומכאן עוגר. שניהם נפלו במלחמת יום הכיפורים. שניהם היו שחקני עפולה

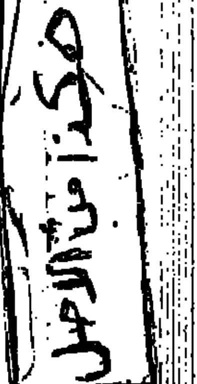
קטנים גדולים

מושב בית־יצחק שבשרון, ידוע בעיקר בגלל מפעל השימורים והריבות שלו. אבל מסתבר כי יש שם גם כדורסל. במקום הקטן הזה לא פחות מ־12 קבוצות בגילאים שונים ובסך הכל, כך דיווח לנו רכז הספורט שם, יאיר לפידות, כ־170 שחקנים. שבע קבוצות כבר מתחרות בליגות השונות. האחרות מחכות ליום שבו יהיו מספיק בשלות לתחרויות. לרשות כל המסגרות הללו עומדים שני מגרשים וגם אולם נהדר, שבו נערכים רוב המשחקים.

בהשוואה לערים גדולות, שלא לדבר על ערים קטנות, בית יצחק הוא בלי ספק „אימפריה של כדורסל".

● הקבוצות מתבקשות לשלוח למערכת „שבועספורט" של „מעריב", תצלומי צבע שלהן ושמות השחקנים – לפירסום במדור זה.

הפועל בית־יצחק. עומדים משמאל: עמרם בלמס (מאמן), צפריר לפידות, יניב סלע, רגב גורן, אייל גולן, שגיא אונגר. יושבים משמאל: רן בר־לב, דור שנבל, חיים רביע, עמיר אלסברג.

אלכס דורון

...השנה – במדי הבולטס ועם משקפי מגן

הארץ המובטחת של מוזס

ה„ספינקס", מוזס מאלון, איננו מדבר – אבל עושה הרבה מאד ■ העונה הוא שחקן המפתח של הבולטס ו„התורם הטוב ביותר"

עתה הוא מרכיב משקפי־מגן מיוחדים מפלסטיק וגופיה מס. 4, במקום מס. 2. יותר סתגלן ופשרן מבעבר. איננו מוקף עוד בחבורה של כוכבים ידועי שם. מוזס מאלון, כיום בוואשינגטון בולטס וכבר לא שייך לפילדלפיה 76'.

מבחינתו, זה הבדל גדול מאד, תהומי.

רק חוסר הרחמים, הפחד שהוא מטיל סביבו והסגנון המיוחד הזה, תוצאה של עבודה קשה, לא נשתנו. „הוא משחק כמו בפילדלפיה."

שחקן מפתח

„מדוע שישתנה?" – אמר רוברט פריש, ה„סנטר" של בוסטון סלטיקס. „הוא אותו מוזס, כפי שהיה בטרם נפצע בעינו. הוא מסוגל להביא השגים לכל קבוצה, לעשותה טובה יותר – משום שהוא עושה במגרש מה שרוצה, מה שנדרש. הוא מיומן, הוא מתוחכם וערמומי, הוא יעיל. בלי ספק שחקן המפתח של הבולטס".

מאלון, תשע פעמים בחמישיה הראשונה של משחק ה„אול־סטארס" השנתי, שלוש פעמים MVP של הליגה, שש פעמים „מלך הריבאונד", התקשה בתחילת העונה, להסתגל למקום העבודה החדש שלו. אבל לאחר ש„מנועיו" התחממו – הוא כבר עושה בין הסלים כבתוך שלו.

סטאטיסטיקה

בן 32, הוא בעל ממוצע רב־שנתי של 22.5 נקודות למשחק ועונת השיא היתה האחרונה שלו ביוסטון, ב־2/1981, כשהגיע ל־31.1 נקודות ובסך הכל קלע בה 2520 נקודות ב־81 משחקים)), 10 ריבאונדים (עונת השיא, ביוסטון, ב־9/1978, כשהגיע ל־17.6). עד כה צבר יותר מ־19 אלף נקודות וכ־11,500 ריבאונדים. בשמונה השנים האחרונות לא ירדה תפוקתו מ־22.7 נקודות ומ־11.8 ריבאונדים. הוא זורק בממוצע 17 פעם במשחק ומתייצב בקו העונשין, לקליעותיו, לאחר שביצעו עליו עבירות – יותר מכל שחקן אחר בנ.ב.א. במשחק הפתיחה של העונה הנוכחית, למשל, נגד האלופה בוסטון, ביצעו עליו 12 עבירות.

ההגנות מתמקדות בו. הוא חייב לנער מעליו את שומרי ראשו, כדי להגיע למצבי קליעה. הגארדים של הבולטס נזקקו לתקופת התאקלמות כדי להגיע עמו לתיאום, להפחית מעליו את הלחץ. המאלון השני של הקבוצה, ג'ף, עושה זאת כיום בכשרון רב. קוין מקהייל מבוסטון צפה את אשר יתרחש כאשר הכריז בתחילת העונה: מ.מ. ישתפר ככל שהעונה תקבל תאוצה. כך זה קורה איתו תמיד".

מוזס עצמו, כרגיל, אינו מדבר. משום כך מכנים אותו הספינקס. „אני נמצא כאן כדי לשחק, לא כדי לפזר הכרזות", התבטא פעם.

הפגיעה בעין

הוא נזקק לתקופה מסויימת כדי להתרגל למשקפי המגן, מהסוג שמרכיב קארים עבדול ג'אבאר. אבל שמתם לב, וודאי, שבקליעות עונשין הוא מעלה את המשקפיים על מצחו, כדרך תלמידי־חכמים המעיינים בספרים עתיקים... המשקפיים מיועדים להגנה בעיקר על עין ימין, שנפגעה בעת עימות עם רנדי ברוייר ממילוואקי, בשנה שעברה. הפגיעה היתה חמורה. עדמם ארוכת העין נסדקה. מאלון החמיץ את 13 המשחקים האחרונים של עונת אשתקד בפילדלפיה ואת כל סידרת הפליי אוף.

מחלוקת קשה וויכוח סוער עם בעליה של ה־76', הרולד כץ, שמו קץ לרומן שלו עם „להקת ד"ר ג'יי" – אף כי הכריז שברצונו להמשיך ולשחק בפילדלפיה, במיוחד לצידו של הדוקטור הנפלא, בעונתו האחרונה בנ.ב.א. אבל כץ היה נחרץ בהחלטתו – ומסר אותו לבולטס. בשתי עונות בא.ב.א. ועתה, בעונה ה־11 שלו בנ.ב.א., מופיע איפוא מאלון בקבוצתו השישית. כאשר הכריז בעת שעזב את פילדלפיה: „עוד תתחרטו על כך!", ידע מן הסתם מה שהוא אומר. עובדה: צ'ארלס ברקלי, מודה כיום בגלוי: „הוא חסר לי".

מכוניות, סוסים וספאגטי

מאלון הוא אחד מגדולי ה־NBA. ענק מפחיד. 2.09 מ', 115 ק"ג. 13 שנה מקצוען – מאז סיים את התיכון ומבלי שהיה בקולג'. מקרה נדיר. בא.ב.א. שיחק ביוטה ובסנט־לואיס. ב־76' נרכש בידי פורטלנד, אך זו מיהרה להעבירו לבאפאלו ומשם המשיך ליוסטון. כאן החלה למעשה הקריירה שלו, ברצינות.

שש עונות שיחק ביוסטון. ב־1982 הוליכה לגמר הפליי־אוף, בו נוצחה בידי בוסטון. הצטיינותו לא נעלמה מעיניהם של הרולד כץ ובילי קאנינגהם, בעליה ומאמנה של פילדלפיה 76. הם ידעו שהיא זקוקה לסנטר חזק וטוב שיעשה מה שלא הצליח לעשות הסנטר שלה באותה תקופה, דרל דוקינס („בייבי גורילה"). תשעה חודשים לאחר שהציג בפניו כץ חוזה לכמה שנים על סך 13 מיליון דולאר, פרע מ.מ. את השטר במלואו: „אליפות העולם", לאחר סידרת גמר נפלאה מול ה"לייקרס" (0–4).

ארבע עונות סחב מוזס את הקבוצה על גבו, עד שבקייץ האחרון הגיעו שני הצדדים להסכמה על רענון הרדי. קליף רובינסון וג'ף רולאנד עברו לפילדלפיה ותמורתם קיבלה ה„בולטס" את מאלון.

שני הצדדים, לפחות רשמית, אינם מצטערים על החילוף – בעיקר אייב פולין וקווין לאגרי (הבעלים והמאמן של וואשינגטון בולטס). קבוצתם כאילו נולדה מחדש. מאז הגיע מוזס הוא קולע כ־26 נקודות וקוטף 12 ריבאונדים במשחק – מה שמעמיד אותו במקום הראשון בין המועמדים לתואר „השחקן התורם ביותר לקבוצתו".

לכל מקום אליו הגיע, זכה להערצה, לא רק בשל יכולתו הנפלאה, אלא בשל הדרך בה השיג אותה. מוזס הכבד והמגושם לא נולד עם נתונים כשל ד"ר ג'יי, מייקל ג'ורדן או מג'יק ג'ונסון. את הרמה הגבוהה הוא משיג בעבודה קשה. היא משתקפת היטב בפניו.

מכיר במיגבלותיו וכשתוקפת אותו עייפות, מסמן למאמנו, יוצא לתפוס אוויר וחוזר לאחר הפוגה קלה לכושר מלא. „אתה מזיק לעצמך, ובעיקר לקבוצתך כשאתה מסתובב על המגרש ללא אוויר בריאותיך", הסביר פעם. השיטה הזאת, כנראה, עובדת היטב.

מוזס איננו רק הסנטר הטוב ביותר העונה, אלא אחד הטובים בכל הזמנים – לא בין המהירים שבהם, אך ללא ספק החזק ונחוש־ההחלטה שבהם. מעולם לא ראוהו מחייך על המגרש. תמיד מרוכז. המאמץ משווה לו מבט זועף, שאינו משתנה גם לאחר המשחק.

בחדר ההלבשה של פילדלפיה היה חוזר המחזה הזה: ד"ר ג'יי עוסק ומרצה דרשתו לעיתונאים. צ'ארלס בארקלי מתבדח איתם וכפינה ממול, שרוע מוזס הגדול, עטוף ב„חצי טון" קוביות קרח, עדות למאבקים הפיזיים שעברו עליו, במשחק שהיה לדידו קרב נוסף במלחמה הבלתי פוסקת שלו מול „בירוני הליגה".

חסידיו הגדולים ביותר הם המאמנים. יובי בראון, לשעבר ב„ניקס", אמר פעם: „הוא כל־כך משמעותי וכל־כך טוב, שפשוט צריך לתת לו בקביעות את תעודת ה־MVP, לרשום עליה את שמו ושהוא יחליט מתי להחזיר אותה".

הקהל הסנובי של וואשינגטון, שהדיר בשנים האחרונות את רגליו מה"קפיטול סנטר", מגרשה של הבולטס, חוזר לשם עתה בהמוניו, בעקבות מוזס. ממוצע הצופים עלה ב־3,000 למשחק. וכך נראים 2.1 מיליון הדולארים שמשולמים לו מידי עונה, באור הנכון.

ההצטיינות לא הפרה את האיזון הפנימי שלו. דרישותיו צנועות: מידוּי מכוניות וסוסים, סרט עם קלינט איסטווד, תקליט של הפרינס, מנה כפולה של ספאגטי והתרחקות מטיפוסים שעושים רוח. כאשר אשתו אלפרדה וילדיו לידו, הוא נותן את התפוקה הרגילה שלו.

אריק הניג

אמנות הג'ודו של צייד הצבאים

גר סקורניק, 46, לשעבר אלוף ישראל (13 שנה ברציפות) וכיום מאמן־אלופים, קצר שבחים רבים בפנאמה, שם הפגין את יכולתו ואמנותו ■ הכריע בתוך 70 שניות את האלוף המקומי, ענק כבד ממנו בכ־30 ק"ג, שנשאר שרוע על המזרן, חסר הכרה ■ "יותר מדי שארלטנים עוסקים בענף הזה בישראל"

מרדכי רוזנבלום

בפנאמה לא ישכחו במהרה את גר סקורניק. שבועיים שהה שם כאורח התאחדות הג'ודו המקומית – ומאז הם כבר לא אותם פנאמים נאיביים, הסבורים שסודות האומנות המיוחדת הזאת, שמורים רק ביפאן. סקורניק גילה לפנאמים את האמת ואת...גר סקורניק.

בן 46. 13 שנה, עד 1977, היה האלוף הבלעדי של ישראל בג'ודו. ספורטאי המתייחס לג'ודו, לא כלתחביב, אלא כאל אומנות של ממש. תחביבים יש לו אחרים - צלילה או צייד – וגם אליהם הוא מתייחס ברצינות רבה. מצוייד באישורים המתאימים, וכאשר איננו מאמן ג'ודו, הוא יוצא עם חבריו לציד חזירי בר, צבאים וארנבות.

לחיצת יד מאיימת

הופעתו אינה מגלה מה שחבוי בו. חייכן, תרבותי, מבטא צרפתי בולט ועיניים כחולות־תמימות. אבל לא הייתי מציע לאיש לזלזל באדם החוק הזה. רק כאשר לוחצים את ידו, מרגישים לפתע את העוצמה החבויה בגוף החזק שלו. מוטב שלא ללכת שולל אחר העיניים התמימות והחייכניות, או אחרי האדישות־לכאורה והשקט הנפשי.

אורטגה, ענק אינדיאני אדיר כוח, 136 קילוגרמים של עוצמה, בן 26 ואלוף פנאמה בג'ודו, עשה את הטעות הזאת. אחרי דקה ו־10 שניות, כבר חשב אחרת. יותר נכון, כבר לא חשב כלל – אחרי שאיבד את הכרתו, כסיומה של חניקה קלאסית של סקורניק, בתום הופעת ראווה קצרה לעיניהם המשתאות של ראשי ענף הג'ודו וספורטאים רבים בפנאמה. "הוא השתמש בקרב הזה בעוצמה אדירה. המומחיות שלו, בעבודת קרקע דווקא, אך אחרי דקה ו־10 שניות, איבד את ההכרה", סיפר גר.

מדוע התעלף

"עזרתי להעיר אותו ואחר־כך, כשקט, הסברתי להם מה שקרה וכיצד קרה. כלומר, מדוע הבחור שלהם התעלף ואת הטכניקה שבה נקטתי. ראיתי על פניהם את ההתרשמות מההופעה הזאת. הם סיפרו לי, כי ששה חודשים היו להם מדריכים מיפאן והנה, אחרי ארבעה ימים בלבד, הם הציעו לי לאמן הנבחרת שלהם".

סקורניק, קצין בטחון בתמ"מ שבנמל התעופה בן־גוריון, יצא לניו־אורלינס, ארה"ב, לתערוכת נשק. "שם קיבלתי את ההזמנה מההתאחדות הפנאמית וכמובן שעניתי בחיוב".

"מבחינת האומנות הקרבית, הוא מוסיף, היו אלו ימים גדולים. עסקתי בדבר שאני אוהב ויודע. בתום שבועיים, אחרי סידרה של מופעי ראווה, הדרכה ופגישות, הציעו לי לאמן את הנבחרת שלהם למשחקי פאן־אמריקה. הם דיברו על חוזה שמן מאד. לא נתתי להם תשובה שלילית, אבל אני משוכנע שלא אצא לשם. המקום שלי כאן, בארץ".

"יש בי רוח, אתגר ורצון לחיות ולשמור על דרך נכונה ועל אסטטיקה עצמית. אתה חייב להיות אגואיסט ולהרגיש טוב ולהיות בכושר. פעמיים בשבוע, אני עוסק בהדרכת ספורטאים בעלי חגורות שחורות. זו קבוצה הומד את אצלי כבר כ־15 שנה. אני רז מעט. בינינו לבין עצמנו - בכל מה שקשור לריצה, אני בטלן גדול. אבל התעמלות וכושר גופני ותרגילי ויזות, כוח, סיבולת, מחשבה וריכוז - אני עושה והרבה. צריך משמעת עצמית גבוהה", הוא מסביר.

בנו, ממשיך עתה את דרכו בנצנים ובג'ודו. הבכור כבר סיים את הצבא וגם הוא עוסק בג'ודו, קאראטה ואיאקידו. משפחה של חזקים.

"הרמה בארץ, הוא אומר, גבוהה למדי, אבל מוצאים בענף הג'ודו יותר מדי שארלטנים. נותנים חגורות שחורות לכל מאן־דבעי והנותנים עצמם הם חסרי חגורות שחורות... מורים ומדריכים יש לנו והם דווקא מצויינים וברמה גבוהה מאד. תורמים הרבה לענף. האחרים – לא הייתי נותן להם להתקרב..."

"ג'ודו איננו מסחר. מדובר בספורט", קובע סקורניק ועיניו החייכניות בדרך כלל, מקבלות צבע מתכתי משהו. "יש כאלה המעוניינים במספר רב של תלמידים, בכמות לא באיכות. אין די פיקוח על הענף, העלול להיות גם מסוכן. הייתי מוכן לעשות סדר בעניין הזה", הוא מצהיר.

וחזרה לפנאמה. "הניצחון על אורטגה עשה שם רושם רב. עד או חשבו שרק ביפאן נמצאים המומחים באומנות הזאת. היו לי שם קרבות ראווה נוספים, וראי נגר טובים ממני. אבל הניצחון על אורטגה הכניס בכולם לא רק הערכה, אלא גם פחד פסיכולוגי - ולכן ניצחתי גם בקרבות האחרים. אבל לא הקרבות הם העיקר. הטכניקה שלימדתי שם, זה מה שעשה את הרושם הגדול ביותר. בסך הכל אני מאמין שעשיתי בפנאמה שרות טוב גם לישראל".